Haaga-Helia
ammattikorkeakoulu Oy

Ensimmäinen vapaaehtoistyömatka – haasteet ja mahdollisuudet

Timo Tarvus

Opinnäytetyö
Liiketalouden koulutusohjelma
2018

Haaga-Helia
ammattikorkeakoulu Oy

Tiivistelmä

Tekijä(t)
Timo Tarvus

Koulutusohjelma
Liiketalous

Raportin/Opinnäytetyön nimi
Ensimmäinen vapaaehtoistyömatka – haasteet ja mahdollisuudet

Sivu- ja liitesivumäärä
34 + 7

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää kyselytutkimuksen avulla vastaus tutkimusongelmaan: Minkälaiset tekijät saattavat rajoittaa ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle suunnittelevien ihmisten lähtemistä nyt tai lähitulevaisuudessa ja myös, minkälaisia tekijöitä ihmiset pitävät vaikuttavina sille, jotta he päättäisivät valita projektikohteen. Alaongelmina tarkasteltiin, että onko vapaaehtoistyömatkailu kiinnostavampaa eri sukupuolten välillä, onko vastaajien kesken ikäryhmissä hajontaa sekä kuinka isot kotitaloudet ovat kiinnostuneita lähtemään vapaaehtoistyömatkalle. Opinnäytetyö tehtiin toimeksiantona Suomen Ekomatkaajat Oy:lle ja kyselytutkimuksen kyselylomake muovautui toimeksiantajayrityksen tarpeiden mukaisesti.

Tietoperusta perustui eri internetistä saatuihin lähteisiin ja muutamaan opinnäytetyöhön, jotka ovat tehty myös koskien vastuullista matkailua ja vapaaehtoistyömatkailua. Kyselytutkimuksen tuloksien tarkoitus oli tuottaa Suomen Ekomatkaajat Oy:lle kehitysehdotuksia, joiden avulla yritys pystyy kohdentamaan markkinointiaan paremmin sekä informatiivisemmin ja luomaan parempia palvelukuvauksia valikoimissa oleville matkakohteilleen.

Kyselytutkimuksen tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus ja se toteutettiin etänä Webropol-työkalun avulla, koska näiden avulla oli mahdollista saada mahdollisimman laaja vastaajajoukko lyhyessä ajassa. Kysely jaettiin Suomen Ekomatkaajat Oy:n sosiaalisen median kanavissa ja myös molempien, tämän työn kirjoittajan sekä toimeksiantajayrityksen omistajan, Maria Ojajärven henkilökohtaisissa kanavissa.

Kyselytutkimuksesta selvisi, että naiset olivat ylivoimaisesti isoin vastaajaryhmä sukupuolten osalta ja huomattavasti eniten vastaajia oli 24-54-ikähaarukassa. Vastaajista melkein kaikki olivat myös joko yksineläviä tai kahden hengen kotitaloudessa eläviä.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että kyselytutkimus vastasi varsinaiseen päätutkimusongelmaan. Suurin osa vastaajista piti rajoitteena omaa taloudellista tilannetta ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle lähtemiselle. 3 vaikuttavinta tekijää, jotka vastaajat haluaisivat ensimmäisellä vapaaehtoistyömatkallaan olevan ovat: lämmin ja aurinkoinen ilmasto kohteessa, päivittäiset ateriat kuuluisivat matkan hintaan sekä, että kohteessa pääsisi tutustumaan paikalliseen kulttuuriin ja ihmisiin.

Kyselytutkimuksen tuloksin perusteella kehitysehdotuksia toimeksiantajalle esitettiin, että matkan hinta voisi kokonaishinnan lisäksi korostaa verkkosivuilla ja sosiaalisen median markkinoinnissa myös päiväkohtaisena hintana. Yritys voisi myös näkyvyyden ja tunnettuuden lisäämiseksi perustaa Facebookiin suomalaisen vapaaehtoistyömatkailuyhteisön.

Asiasanat
Vapaaehtoistyömatkailu, vapaaehtoistyö, vastuullinen matkailu, ekomatkaajat, kyselytutkimus

Sisällys

1 Johdanto 1
1.1 Työn tarkoitus ja tavoitteet 1
1.2 Tutkimusongelma ja sen rajaaminen 2
1.3 Toimeksiantajayrityksen esittely 3
1.4 Työn merkitys toimeksiantajalle 4
2 Tietoperusta 6
2.1 Vastuullinen ja vapaaehtoistyömatkailu 6
2.2 Vapaaehtoistyömatka palveluna 6
2.3 Sinisen meren strategia ja sen osuus tässä työssä 8
3 Tutkimusosuus 10
3.1 Tutkimusmenetelmän valinta 10
3.2 Aineistonkeruumenetelmä 10
3.3 Kohderyhmän valinta 11
3.4 Kyselylomakkeen runko 11
3.5 Vastausprosenttitavoite 12
4 Kyselytutkimuksen tulokset 14
4.1 Taustakysymykset 15
4.2 Ekomatkaajiin liittyvät kysymykset 17
4.3 Vapaaehtoistyömatkan valintaan liittyvät kysymykset 21
4.4 Vastauksia avoimeen kysymykseen 23
5 Johtopäätökset 26
5.1 Havainnot 26
5.2 Vapaaehtoistyömatkakohteen valintaan vaikuttavat tekijät 27
5.3 Vapaaehtoistyömatkalle lähtemisen estävät tekijät 28
5.4 Kehitysehdotukset osana sinisen meren strategiaa 28
5.5 Tavoitteiden toteutuminen 30
5.6 Oman oppimisen arvioiminen 31
Lähteet 32
Liitteet 35
Liite 1. Kyselytutkimuksen kyselylomake 35
Liite 2. Viimeisen avoimen kysymyksen vastaukset. 40

1 Johdanto

Tämän työn kirjoittaja aloitti opiskelut Haaga-Heliassa jo vuonna 2013. Jo silloin opintojen alussa ei ollut vielä tietoa, minkä aiheen valita opinnäytetyölle. Perusopinnot suoritettiin heti alussa melkein kokonaan, mutta opintojen edetessä tuli myös stressi ja uupumus, koska kokopäivätyöt olivat taustalla samaan aikaan. Opinnot jäivät tämän takia tauolle muutamaksi vuodeksi, mutta parin viime vuoden aikana elämäntilanne muuttui melkein kokonaan ja opinnot jatkuivat vuoden 2017 elokuussa, koska halu ja motivaatio oli kova tradenomitutkinnon loppuun suorittamiseksi. Vuoden 2017 keväällä, kirjoittaja teki myös ensimmäisen ulkomaanmatkan yksin ja tuo oli luonteeltaan vapaaehtoistyömatka. Tuo vapaehtoistyömatka oli yksi motivaation lähteistä palata lopulta takaisin opintojen pariin.

Ennen opintojen alkua, tavattiin ensimmäiseksi Opinto-ohjaajan kanssa kesällä, jolloin luotiin tarkka suunnitelma ja aikataulutus opintojen suorittamiseksi siihen mennessä, kun kirjoittajan opiskeluoikeus loppuisi. Tämän työn kirjoittajan palattua takaisin opiskelemaan, syntyi heti myös idea Haaga-Helian toisen työharjoittelujakson suorittamiseksi ja tuo suunniteltiin tehtäväksi ulkomailla luonnonsuojelun parissa. Ei kestänyt kauan, kun työharjoittelukoordinaattorin kanssa sovittiin työharjoittelu tehtäväksi ulkomailla.

Syventävä työharjoittelu suoritettiin vuoden 2018 tammi-maaliskuussa Thaimaassa, samassa kohteessa, jossa tämän työn kirjoittaja oli ensimmäisellä vapaaehtoistyömatkallaan vuonna 2017. Tämän työharjoittelun seurauksena syntyi myös opinnäytetyön aihe vapaaehtoistyömatkailusta, koska tuosta tuli todella läheinen ja rakas asia kirjoittajalle. Toimeksiantajakin löytyi heti, jolle opinnäytetyö tehtäisiin.

Aiheeksi syntyi tuottaa kyselytutkimus Suomen Ekomatkaajat Oy:lle ja sen tarkoituksena selvittää, miten saada kipinä luotua toisiin samalla tavalla vapaaehtoistyöstä kiinnostuneisiin, kuin mikä tämän työn kirjoittajassakin on. Ihmiset ovat tänä päivänä kiinnostuneita maapallomme muuttuvasta tilanteesta, mutta eivät välttämättä ole vielä löytäneet sopivaa kanavaa, jonka kautta voisi itse osallistua vapaaehtoistyöhön. Tämä työ tuo lukijalleen näkökulmaa aivan toisenlaisesta matkailutavasta kuin, mihin moni on tottunut matkustaessaan.

1.1 Työn tarkoitus ja tavoitteet

Elämme tällä hetkellä kriittisiä hetkiä ilmastonmuutoksen suhteen. Tuoreimman IPCC:n (Intergorvernmental Panel of Climate Change) ilmastoraportin mukaan, vuonna 2015 solmitun Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteet vähentää valtiokohtaisia hiilidioksidipäästöjä

eivät välttämättä riitäkään, vaan ilmastonmuutos kiihtyy oletettua nopeammin. (IPCC 2018). Jokaisen yksittäisen ihmisen, yrityksen ja valtion, on laitettava oma panoksensa kehiin, jotta voimme tehdä vielä jotain rakkaan maapallomme luonnon suojelemiseksi, ennen kuin on liian myöhäistä. Rannat täyttyvät roskista ja muun muassa merikilpikonnat eivät enää pääse roskavallien läpi rannoille munimaan, jolloin merikilpikonnat eivät pysty lisääntymään luonnonmukaisesti. Lisäksi kalastus ja ihmistoiminta supistaa lajien olemassaoloa entisestään. Arviolta yksi tuhannesta merikilpikonnan poikasesta selviytyy lisääntymisikäiseksi asti ja tuo lukema pienenee jatkuvasti. Tällä hetkellä kaikki maailman 7 merikilpikonnalajia ovatkin uhanalaisia. (WWF Suomi 2017).

Ihmisillä on vielä mahdollisuus vaikuttaa tähän ja tämän työn tarkoituksena onkin selvittää, minkälaiset tekijät vaikuttaisivat siihen, miten ensimmäistä vapaaehtoistyömatkaansa miettivät lähtisivät matkalle mahdollisimman pian. Tarkoitus olisi myös selvittää, että minkälaisilla tekijöillä on mahdollisesti vaikutusta myös siihen, miksi vapaaehtoistyömatkaa suunnittelevat eivät pääse matkalle tällä hetkellä tai lähitulevaisuudessa.

kyselytutkimuksen tuloksien avulla olisi tarkoitus tuottaa laadukkaita ja yritystoimintaa edistäviä kehitysehdotuksia toimeksiantajalle eli Suomen Ekomatkaajat Oy:lle, jotta yritys pystyisi tavoittamaan nämä potentiaaliset vapaaehtoistyömatkalle aikovat. Vapaaehtoistyömatkailu terminä on myös monelle melko vieras, joten tämän työn tavoitteena on myös saada termi monen tietoon. Työn kirjoittaja itse on myös todella huolissaan vallitsevasta tilanteesta ja huomasi Thaimaassa työharjoittelussa ollessaan tietynlaisia epäkohtia ja tiedonpuutteita toisilta, muista maista tulleilta vapaaehtoistyöntekijöiltä, joten työharjoittelusta saamista tiedoista ja kokemuksesta on todella paljon hyötyä tätä tutkimustyötä kirjoittaessa.

1.2 Tutkimusongelma ja sen rajaaminen

Tämän työn päätutkimusongelma on selvittää, minkälaiset tekijät saattavat rajoittaa ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle suunnittelevien ihmisten lähtemistä nyt tai lähitulevaisuudessa ja myös, minkälaisia tekijöitä ihmiset taas pitävät vaikuttavina sille, jotta he päättäisivät valita projektikohteen ja lähteä matkalle.

Kyselytutkimukselle on valittu 3 taustamuuttujaa: ikä, sukupuoli ja kotitalouden henkilöiden lukumäärä. Kyselyn tuloksien on tarkoitus vastata taustamuuttujien avulla, sukupuolellisia eroja vapaaehtoistyömatkailun kiinnostavuuden suhteen. Kyselyn tuloksien on myös tarkoitus vastata siihen, että kuinka iso ikähaarukka on vastaajien kesken ja onko vastaajien

keskuudessa kuinka paljon perheitä vai ovatko yhden hengen kotitaloudet ja kahden hengen kotitaloudet isoin vastaajaryhmä. Suomen Ekomatkaajat Oy:n projektikohteet ovat kaikki melko erilaisia ja niissä voi joutua kokemaan erilaisia haasteita, mutta myöskin positiivisia asioita. Mielenkiintoista siis myös nähdä minkälaisia tekijöitä vastaajat tulevat pitämään vaikuttavimpina vapaaehtoistyömatkakohdetta miettiessä ja myöskin, että mikä on se isoin kynnys, minkä takia ei lähtisi reissuun.

1.3 Toimeksiantajayrityksen esittely

Suomen Ekomatkaajat Oy on vuonna 2008 perustettu suomalainen vastuulliseen matkailuun ja pelkästään uhanalaisiin eläimiin keskittyvä yritys. Yrityksen idea ja konsepti on tarjota vastuullisia matkoja, toisin sanoen vapaaehtoistyömatkoja asiakkailleen. Yrityksen periaatteena on ollut selvittää valikoimiin tulevien matkakohteiden taustat tarkasti, ennen kuin ne voidaan hyväksyä yrityksen asiakkaiden saataville. (Suomen Ekomatkaajat Oy 2018a).

Yrityksen alkuperäinen perustaja, Marjut Valtanen oli kiertänyt paljon maailmaa nuoruudessaan ja 2000-luvun alkuvuosina hän vietti useita eri jaksoja erilaisissa vapaaehtoistyöprojekteissa. Silloin hän näki todella maapallon huolestuttavasti muuttavan tilanteen, joten hän perusti Suomen Ekomatkaajat Oy:n sillä ajatuksella, että voisi tarjota mahdollisuuden saada vaikuttaa myös muille ihmisille. Alussa valikoimissa oli vain muutama kohde, mutta yrityksen osallistuminen vuonna 2010 järjestetyille matkamessuille, herätti suuren kiinnostuksen ihmisissä vastuullista matkailua kohtaan. Ekomatkaajista tuli nopeasti kasvava yritys ja vuodet 2010 – 2013 olivat kiireistä aikaa yrityksen toiminnan osalta. Yritys teki muun muassa yhteistyötä silloisen Finnmatkat Oy:n (nykyinen TUI Finland Oy ab) kanssa. (Suomen Ekomatkaajat Oy 2018b).

Vuoden 2014 aikana yrityksen toiminta kuitenkin oli hiljenemään päin, yhteistyön loputtua Finnmatkat Oy:n kanssa ja myös Marjut Valtasen lähdettyä pitemmäksi aikaa Tansanian ympäristöprojektiin, joka oli silloin myös Suomen Ekomatkaajat Oy:n kohdevalikoimissa. Valtanen jäi lopulta kokonaan Tansaniaan asumaan, eikä hän pystynyt antamaan enää tarpeeksi aikaa perustamalleen yritykselle. (Suomen Ekomatkaajat Oy 2018b).

Vuonna 2017 tapahtui Suomen Ekomatkaajat Oy:n tulevaisuuden kannalta piristävä muutos ja yrityksen omistus siirtyi Maria Ojajärvelle, jolla oli kokemusta matkailualalta useamman vuoden ajalta perheyrityksensä ansiosta. Hän viihtyi matkailualalla, mutta koki että jotain puuttui ja se asia oli hänelle sydäntä lähellä oleva luonnonsuojelu. Ensimmäinen

vuosi Ojajärveltä kului lähinnä kohteisiin tutustumiseen ja hän päätti hieman harventaa valikoimaa jättääkseen vain ne kohteet, joissa oli itse vieraillut ensimmäisen omistajuusvuotensa aikana sekä Thaimaan merikilpikonnien suojeluprojektikohteen, josta yrityksen tarina alun perin alkoi vuonna 2008. Vuoden 2018 aikana yrityksen ilme ja verkkosivut ovat uudistuneet täysin ja Ojajärvi on keskittänyt paljon aikaansa yrityksen kehittämisen eteen. Ojajärvi on käynyt näkyvyyden edistämiseksi monissa eri tilaisuuksissa, kuten messuilla, kouluissa, päiväkodeissa ja monissa muissa paikoissa puhumassa yrityksestään ja mikä on nykyinen maapallon tilanne. Tiedon levittäminen on ollut merkittävä osa yrityksen nykyistä suosiota ja Ojajärvellä on ollut jo lyhyen omistajuutensa aikana 2 työharjoittelijaa ja useita toimeksiantoja opinnäytetöille, kuten tämän työn kirjoittaja muun muassa. (Suomen Ekomatkaajat Oy 2018a).

1.4 Työn merkitys toimeksiantajalle

Suomen Ekomatkaajat Oy on ollut ja on edelleen vain yhden ihmisen yritys, joten tällaisen kyselytutkimuksen merkitys yritykselle on todella merkittävä. Yritys täytti juuri 10 vuotta ja sydänasiana on edelleen uhanalaisten villieläinten auttaminen maailmalla, ennen isojen voittojen tavoittelua. Maria Ojajärvi kiteyttikin yrityksen 10-vuotis blogikirjoituksessaan seuraavasti: ”Paljon mahtuu kymmeneen vuoteen, mutta yksi asia on pysynyt samana. Rakkaus uhanalaisia eläimiä kohtaan ja halu suojella niitä.” (Suomen Ekomatkaajat Oy 2018**b**). Ojajärvi tekee paljon yrityksen markkinoinnin ja näkyvyyden eteen mahdollisimman pienillä kustannuksilla, koska yrityksellä on enemmän kuluja kuin tuloja vielä tässä vaiheessa. (Suomen Asiakastieto Oy 2017).

Yritys on näkyvästi esillä sosiaalisen median kanavissa ihan päivittäin ja auttamisen halu näkyy vahvasti jokaisessa sosiaalisen median päivityksessä. Yrityksellä on tavoitteena olla hyvin informatiivinen ja levittää sanaa vapaaehtoistyömatkailusta kustannustehokkaasti, hyödyntämällä digitaalisen markkinoinnin työkaluja. Yrityksellä on kuitenkin myös halu kasvaa ja laajentaa valikoimaa, jolloin tätä varten tarvitaan ulkopuolista apua kasvun potentiaalin selvittämiseksi. Markkinointikyselytutkimus on paras keino selvittää, mitä ihmiset haluaisivat vapaaehtoistyömatkaltaan ja onko tällä hetkellä juuri Suomen Ekomatkaajat Oy:n matkakohteet tarpeeksi houkuttelevat, jotta ihmiset valitsisivat juuri tämän yrityksen palvelut. Tällaisen kyselytutkimuksen teettäminen ulkopuolisen tahon toimesta on kallista, jolloin Ojajärven kaltaisen pienyrittäjän, jolle yritys on todella tärkeä muutenkin kuin toimeentulona, on tärkeä hyödyntää esimerkiksi ammattikorkeakoulujen opiskelijoita, jotka ovat suunnittelemassa lopputyötään. Ojajärvi onkin kiertänyt paljon eri kouluissa kertomassa yrityksen toiminnasta ja tällä on ollut iso merkitys näkyvyyden kannalta ja moni

opiskelija on kiinnostunut tarjoamaan osaamistaan yrityksen hyväksi työharjoittelun tai opinnäytetyötoimeksiannon muodossa.

Tämän työn merkitys Suomen Ekomatkaajat Oy:lle ei ole siis vain tuottaa edelleen kustannustehokkaasti markkinointia ja lisätä näkyvyyttä, vaan myös tavoittaa kyselytutkimuksen tuloksien ja tämän työn kirjoittajan kehitysehdotusten avulla ne potentiaaliset asiakkaat, jotka eivät ole vielä olleet vapaaehtoistyömatkalla.

2 Tietoperusta

2.1 Vastuullinen ja vapaaehtoistyömatkailu

Monelle on nykypäivänä tullut tutuksi käsite, reilu matkailu tai toisin sanoen myös ”vastuullinen matkailu”. Nuo käsitetään hyvin monesti myös vapaaehtoistyömatkailuna, jotka eivät kuitenkaan ole täysin sama asia, vaikka kummassakin käsitteessä esiintyy toisilleen samanlaisia piirteitä. Vastuullisessa matkailussa on kyse siitä, että matkan aikana positiiviset vaikutukset maksimoidaan ja negatiiviset minimoidaan. Vastuullinen matkailija huomioi kohteessa sen taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset vaikutukset. Esimerkiksi matkailija X lähtee Espanjaan reppu selässä reissuun. Hän valitsee majoituspalvelut joltain yksityiseltä eikä joltain hotelliketjulta, jolloin matkailija X:n maksama raha majoituksesta menee paikalliselle pienyrittäjälle. Matkaan lähtiessään, ottaa matkailija X huomioon myös ympäristölliset vaikutukset ja hän pakkaa mukaan kestokasseja, oman uudelleen täytettävän juomapullon ja niin edelleen, jolloin hän pyrkii minimoimaan kohteessa tuottamansa ympäristölliset vaikutukset. Moni maa elää suurimmalta osin turismista, mutta turismi kuormittaa edellä mainittuja asioita pitemmän päälle todella paljon, jolloin on hyvä kunnioittaa sitä paikkaa kaikilla tavoin, minne on matkustamassa. (Reilun Matkailun Yhdistys 2018).

Vapaaehtoistyömatkailussa esiintyy todella monia samoja piirteitä kuin vastuullisessa matkailussakin, mutta yhdellä merkittävällä erotuksella. Vapaaehtoistyömatkailussa ominaisinta on se, että osallistutaan jonkin organisaation tai yhteisön projektiin ja tehdään koko projektiaika töitä saamatta siitä yleensä palkkaa. Esimerkiksi matkailija X löytää netistä organisaation, joka tekee luonnonsuojelutyötä Thaimaassa saarella ja he rekrytoivat vapaaehtoisia mukaan projektiin. Matkailija X hakee mukaan projektiin ja valitaan, jolloin matkasta muodostuu vapaaehtoistyömatka. Vastuullinen matkailija yleensä itse tekee jotain omatoimisesti matkansa aikana saadakseen vaikuttaa. Vastuullinen matkailija voi myös sisällyttää vastuulliseen matkaansa vapaaehtoistyömatkailua. (Rantapallo.fi 2015).

2.2 Vapaaehtoistyömatka palveluna

Vapaaehtoistyömatka ei ole vain matkailumuoto, vaan se on myös palvelu, joita jotkin matkatoimistot ja matkavälittäjät välittävät. Vapaaehtoistöiden tekeminen ja etenkin vastuullinen matkailu kiinnostaa monia ja onkin kasvava trendi 2000-luvulla, jolloin myös erilaisia vapaaehtoistyömatkoja on tullut runsaasti eri matkatoimistojen sekä välittäjien valikoimiin. Eri yritykset koittavat mainostaa myös tavallisia matkojaan mahdollisimman vastuullisesta näkökulmasta. Suomessa on muutamia isompia vastuullisia sekä vapaaehtoistyömatkoja tarjoavia matkatoimistoja tai matkanvälittäjiä, kuten Kilroy (Kilroy Finland 2018)

ja GoXplore (GoXplore Finland Oy 2018), mutta nämä yritykset tarjoavat myös ohessa muita matkailupalveluja, kuten esimerkiksi seikkailumatkoja nuorille. Suomen Ekomatkaajat Oy poikkeaa näistä siten, että on keskittynyt ainoastaan vapaaehtoistyömatkojen välittämiseen eikä tarjoa muita palveluja, jolloin ei ole varsinaisesti matkatoimisto, koska yrityksen kautta ei pysty varaamaan esimerkiksi lentoja. Yritys painottaakin verkkosivujen matkaehdoissaan, että ”Ekomatkaajat ei ole matkatoimisto”. (Suomen Ekomatkaajat Oy 2018c).

Minkälainen vapaaehtoistyömatka palveluna sitten on? Vapaaehtoistyömatka palveluna poikkeaa hyvin paljon esimerkiksi valmiista matkatoimistojen tarjoamasta pakettimatkasta. Hyvin monesti vapaaehtoistyömatkan takana on jokin erillinen projektiorganisaatio, joka ylläpitää projektia kohteessa ja matkan voi varata joko suoraan organisaation kautta tai jonkin matkavälittäjän, kuten Suomen Ekomatkaajat Oy:n kautta. Moni ihminen luulee monesti, että jos lähtee vapaaehtoistyömatkalle ulkomaille, niin se on ilmaista, mutta tämä ei pidä paikkaansa. Vapaaehtoistyömatka maksaa samalla tavalla kuin lähtisit tavalliselle rantalomallekin, koska jollain ne ylläpitokustannuksetkin pitää projektiorganisaation kattaa. Hinta tosin on yleensä huomattavasti halvempi kuin normaalilla pakettimatkalla, mutta puitteet paikan päällä eivät ole samaa tasoa kuin hotellissa ja monesti esimerkiksi majoitus on todella vaatimaton.

Minkälaiset kustannukset vapaaehtoistyömatkasta muodostuu asiakkaalle? Tämän työn kirjoittaja lähti ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalleen Thaimaahan suojelemaan merikilpikonnia vuoden 2017 maaliskuussa. Matka varattiin sekä maksettiin Suomen Ekomatkaajat Oy:n kautta ja silloin kahden viikon projektissa olo maksoi 795 euroa. Tuo hinta sisälsi koko projektissa olon ajan majoituksen vaatimattomassa, mutta viihtyisässä bungalowissa, ateriat (aamiainen, lounas ja päivällinen sekä venekuljetukset projektikohteeseen ja takaisin. Päiväkohtaiseksi hinnaksi tuli noin 57 euroa, joka on todella pieni summa loppujen lopuksi siitä, minkälaisen kokemuksen myös lisäksi sai. Tuon projektimaksun lisäksi joutui vielä hoitamaan lennot erikseen ja myös kuljetukset maateitse Thaimaassa. Jos puhutaan, minkälainen palveluna tuo oli, niin erittäin onnistunut kokonaisuutena. Ennen ja jälkeen matkan, Suomen Ekomatkaajat Oy oli tarvittaessa tavoitettavissa puhelimitse ja sähköpostitse. Toki vapaaehtoistyömatkan aikana asiakas on paljon omatoimisempi, mutta palveluna kuitenkin verrattavissa pakettimatkaan, jossa opas olisi tavoitettavissa samalla tavalla kuin tällä reissulla oli Suomen Ekomatkaajat Oy:n edustaja. (Suomen Ekomatkaajat Oy 2018d).

2.3 Sinisen meren strategia ja sen osuus tässä työssä

Tämän kyselytutkimuksen tuloksien avulla, on tarkoitus tuottaa informatiivisempaa sisältöä Suomen Ekomatkaajat Oy:n verkkosivuille ja sosiaalisen median kanaviin, jolloin pystyisi paremmin tavoittamaan ne ihmiset, ketkä eivät ole vielä käyneet vapaaehtoistyömatkalla, mutta olisivat kiinnostuneita lähtemään. Tuloksien analysoinnin jälkeen, johtopäätökset-osiossa tullaan hyödyntämään yhtä 2000-luvun merkittävimmistä liikkeenjohdon strategian teoksista, W. Chan Kimin ja Renée Mauborgnen luoma: Sinisen meren strategia. (Chan Kim & Mauborgne 2005).

Sinisen meren strategia on hyvin simppeli, mutta nerokas strategia miettimään, miten yritys pystyisi löytämään uusia kilpailemattomia markkinoita omalla alallaan kuitenkaan karsimatta kilpailijoita pois, koska niitä ei vielä olisi niille markkinoille tullut. Chan Kimin ja Mauborgnen teoksessa selitetään kaksi erilaista strategiaa: punaisen meren strategia, jossa kilpaillaan jo olemassa olevien markkinoiden osuuksista ja taas sinisen meren strategia, jossa yritys ajattelee kriittisemmin ja koittaa luoda jotain uutta mitä ei vielä alalla ole nähty. (Chan Kim & Mauborgne 2005, 25). Hyvä esimerkki sinisen meren strategiaa hyödyntäneestä yrityksestä, on kanadalainen Cirque Du Soleil -sirkusryhmä. Tämä esimerkki mainitaan Chan Kimin ja Mauborgnen sinisen meren strategia teoksessa, koska sirkusryhmä mullisti aikanaan sirkusalan täysin. He eivät lähteneet kilpailemaan silloisia isoja sirkusalan yrityksiä vastaan, vaan loivat markkinoille uuden alueen, jossa sirkus ei ollut vain hienoja akrobaattisia temppuja ja eläimiä, joiden kohderyhmänä olivat melkein kokonaan lapsiperheet. Cirque Du soleil valitsi kohderyhmäkseen aikuiset ja yritykset houkutellen heidät näytöksiin erilaisilla esityksillä, joissa akrobatia, tarina ja ihmiset olivat isossa osassa. (Tekniikka ja Talous 2005).

Suomen Ekomatkaajat Oy on siinä mielessä jo hyvässä asemassa, että yrityksen kohderyhmä on ainoastaan vapaaehtoistyömatkailijat eivätkä muut, jolloin omalla tavallaan yritys on jo luonut aikoinaan vuonna 2008 oman markkinaosuuden. Myöskin yrityksen matkakohdevalikoima koostuu ainoastaan sellaisista vaihtoehdoista, joita yritys myy yksinoikeudella itse ainoana Suomessa sekä on myös itse vieraillut jokaisessa kohteessa paikan päällä. Tässä työssä hyödynnetään tätä hyvin hiottua valmista pohjaa, mutta koitetaan myös kehittää Suomen Ekomatkaajat Oy:n palveluiden näkyvyyttä hyödyntäen sinisen meren strategian nelikenttäviitekehystä. (Kuvio 1). Nelikenttä viitekehys on myös osa sinisen meren strategiaa ja viitekehyksen tarkoitus on työkaluna tuottaa yrityksille ajatustapa, jolla uusia kilpailemattomia markkinoita pystyy paremmin luomaan. (Chan Kim & Mauborgne 2005, 26).

Lisäksi tähän työhön lähteitä etsiessä, tuli vastaan erinomainen, Jari Savolaisen Tiimiakatemiaan kirjoittama essee sinisen meren strategia -kirjaan liittyen. Savolainen käy läpi teoksen sanoman ja myös sen pohjalta tuottaa hyviä vinkkejä, miten hän itse voi hyödyntää kirjaa, omassa silloin käynnissä olleessa projektissaan. Alla oleva kuvio 1:n nelikenttä on luotu Savolaisen kirjoittaman esseen mietteiden pohjalta ja se toimii myös tämän työn johtopäätökset osiossa yhdessä sinisen meren strategia teoksen kanssa, tuottamaan kehitysehdotuksia Suomen Ekomatkaajat Oy:lle. (Tiimiakatemia 2013).

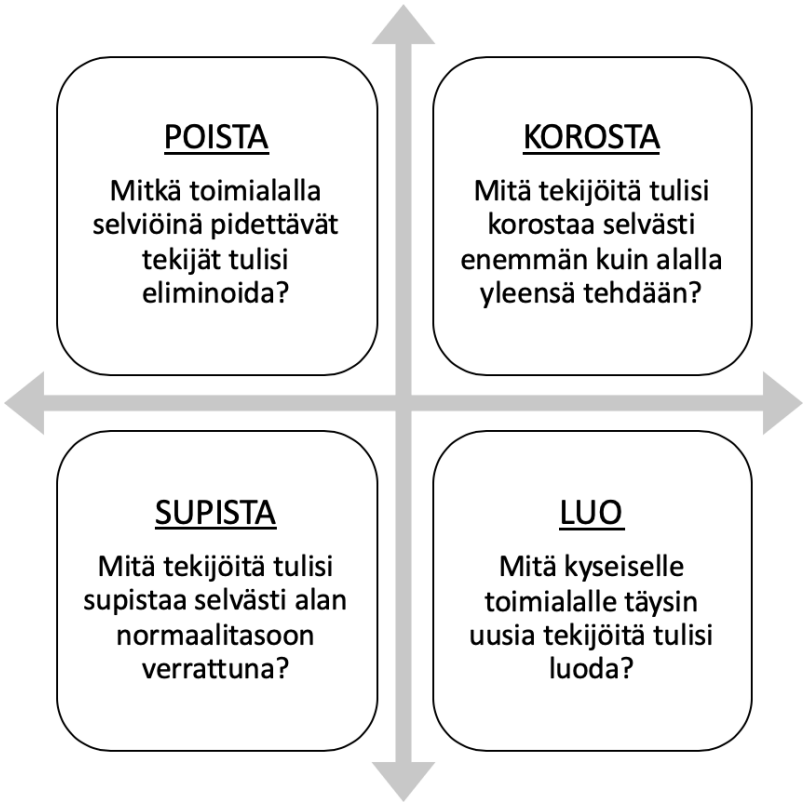

Kuvio 1. Sinisen meren strategia – nelikenttäviitekehys. (Tiimiakatemia 2013).

3 Tutkimusosuus

Tässä osiossa käydään läpi, miten tämän työn kyselytutkimuksen tutkimusmenetelmä, aineistonkeräyskeräystapa ja kohderyhmä valittiin sekä käydään myös kyselytutkimuksen kysymysrunko läpi. Luvun lopussa käydään myös läpi, minkälainen vastausprosenttitavoite kyselylle asetettiin.

3.1 Tutkimusmenetelmän valinta

Tämä työ päätettiin tehdä kvantitatiivisena eli määrällisenä kyselytutkimuksena sen perusteella, minkälaista tietoa toimeksiantajayritys, Suomen Ekomatkaajat Oy halusi selvitettävän kohderyhmältä. Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen suuntaus, jossa tutkittavaa kohdetta tutkitaan tilastojen ja numeroiden avulla. (Jyväskylän yliopisto 2018). Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä valikoitui myös ajankäytön vuoksi, koska määrällinen kyselytutkimus on mahdollista toteuttaa monipuolisten digitaalisten työkalujen avulla etänä lyhyellä aikavälillä, kuitenkin tavoittaen iso vastaajajoukko. Etänä ollessa pystyy samalla työstämään tämän työn muita osuuksia tehokkaasti. (Hirsjärvi, ym. 2011, 185-189). Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus olisi ollut myös yksi vaihtoehto, mutta se on hitaampi. Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus on myös tieteellisen tutkimuksen suuntaus, jossa tutkittavaa kohdetta tutkitaan kokonaisvaltaisemmin muun muassa haastattelujen avulla. Kvalitatiiviset tutkimukset ovat luotettavampia, koska esimerkiksi haastattelut toteutetaan paikan päällä molempien osapuolten läsnä ollessa. (Tilastollinen tutkimus 2014).

3.2 Aineistonkeruumenetelmä

Kyselytutkimuksen luontia varten valittiin työkaluksi Webropol, koska työkalu on monipuolisin ja helpoin käyttöliittymältään käyttää. Asiaan vaikutti myös se, että tämän työn kirjoittaja oli käyttänyt työkalua useammalla kurssilla tutkintoa suorittaessa ja Haaga-Helia ammattikorkeakoulun kautta Webropolin käyttäminen on opiskelijalle ilmaista opintojen ajan. Webropol työkaluna mahdollistaa myös luoda monipuolisen kyselylomakkeen. Työkalun kautta on valittavissa useita eri kysymysmuotoja monivalintakysymyksistä asteikkoihin sekä aina avoimiin kysymyksiin ja näitä kaikkia pystyy mainiosti yhdistelemään. Kysely jaetaan kohderyhmälle digitaalisin menetelmin käyttäen tämän työn, kirjoittajan ja Suomen Ekomatkaajat Oy:n sosiaalisen median kanavia, koska ajallisesti ei pystytä saamaan tavoiteltua vastaajamäärää esimerkiksi sähköpostitse. (KvantiMOTV 2010).

Kyselylomaketta luodessa, käytettiin paljon tämän työn kirjoittajan aiempaa kokemusta hyväksi Thaimaan työharjoittelusta, jossa kirjoittaja loi harjoittelujakson aikana kaksi erilaista

kyselyä. Etenkin ensimmäinen kysely on hyödyllinen, koska se lähetettiin vapaaehtoistyöntekijöille ennen heidän saapumistaan projektiin.

3.3 Kohderyhmän valinta

Tässä työssä kyselytutkimukseen kohderyhmää valitessa täytyi pohtia tarkkaan kenelle kysely tulisi suunnata. Minkälaisista vastaajista on kyse ja minkälaisten kysymysten avulla saadaan heidän tarpeensa selville. Muun muassa Suomessa, Taloustutkimus Oy tekee suomessa yrityksille asiakassegmentointia siten, että he asettuvat yritystensä asiakkaiden asemaan huomioiden heidän tarpeet ja sitä kautta tuottavat sellaista tietoa, jota ei ole saatavana suoraan yritysasiakkailtaan. Tässäkin työssä ollaan mietitty, minkälaisia tarpeita vastaajilla voisi olla ja toki minkälaiselle kyselylle Suomen Ekomatkaajat Oy:lla on tarve. Näiden mukaan ollaan lähdetty työstämään kyselylomaketta. (Taloustutkimus 2017).

Tämän työn kirjoittajan ollessa Thaimaassa, luotiin silloin projektissa käytetty kysely ajatellen vapaaehtoistyöntekijöitä, jotka ovat tulossa projektiin ja myös projektin jälkeistä aikaa eli, kun he ovat lähdössä projektista kotiin. Näiden kahden kyselyn onnistumisten ja epäonnistumisten perusteella muovautui tämän työn kyselytutkimuksen kohderyhmä, ihmiset, jotka eivät vielä ole käyneet vapaaehtoistyömatkalla aikaisemmin, mutta ovat sellaista suunnittelemassa lähitulevaisuudessa tai ovat kiinnostuneita reissuun lähtemisestä ajatuksenkin tasolla.

Thaimaan projektissa tuli eteen niin monia epäkohtia etenkin ennen projektiin tulleiden vapaaehtoistyömatkailijoiden vastauksien perusteella, että tämän työn kirjoittaja haluaa Suomen Ekomatkaajat Oy:n asiakkaiden välttyvän samanlaiselta epätietoisuudelta. Asiakkaat tulisi valmistella mahdollisimman hyvin reissuun sekä tarjota mahdollisimman todenmukaista tietoa heille, jotka ovat vielä matkakohdetta valitsemassa. Tavallaan tätä työtä varten tehtiin asiakassegmentointi valmiiksi tämän työn kirjoittajan Thaimaan työharjoittelun aikana eli selvitettiin ennakkoon projektiin tulleiden vapaaehtoistyöntekijöiden tarpeita ja odotuksia. Suurin Thaimaan projektissakin olleista ei ollut aikaisemmin käynyt vapaaehtoistyömatkalla, vaan tuo oli heidän ensimmäinen kertansa.

3.4 Kyselylomakkeen runko

Tämän kyselytutkimuksen kyselylomakkeen runko on mietitty hyvin tarkkaan ajatellen vastaajaryhmää, jolle kysely kohdistetaan. (Liite 1). Yhdessä toimeksiantajayrityksen eli Suomen Ekomatkaajat Oy:n kanssa päätettiin tehdä kyselystä mahdollisimman lyhyt ja ytimekäs, jotta kohderyhmä on tarpeeksi motivoitunut jatkamaan kyselyyn loppuun asti viemisen, sen avattuaan. Lisäksi ei ole luvassa mitään palkintoa vastanneiden kesken, joten

kysely ei tässäkään mielessä saisi olla liian pitkä. KvantiMOTV:n mukaan hyvä kysely on luotu siten, että kysymykset ovat helposti ymmärrettävissä, jotta vastaajien vastauksista tulee mahdollisimman luotettavia. Ei myöskään pidä kysyä jotain ylimääräistä vain varmuuden vuoksi, koska silloin voi olla vaarana, että vastaaja jättää kyselyyn vastaamisen kesken liian toistamisen takia. (KvantiMOTV 2010).

Tämän työn kyselylomake koostuu kahdeksasta kysymyksestä ja runko on seuraava:

- Kolme ensimmäistä ovat monivalintakysymyksiä ja liittyvät taustatietoihin: Sukupuoli, ikä ja kotitalouden henkilöiden lukumäärä.
- Kaksi seuraavaa ovat monivalintakysymyksiä ja liittyvät Suomen Ekomatkaajat Oy:n kohdevalikoimaan: Mihin Ekomatkaajien kohteista lähtisi ensimmäisenä ja minkä Ekomatkaajien kohteissa esiintyvien villieläinten kanssa haluaisi olla ensimmäisellä matkallaan tekemisissä.
- Kaksi seuraavaa ovat asteikkokysymyksiä ja liittyvät yleisesti ensimmäisen vapaaehtoistyömatkakohteen valintaan: Mitkä tekijät vaikuttaisivat eniten ensimmäisen vapaaehtoistyömatkakohteen valintaan ja mitkä tekijät vaikuttaisivat siihen, miksi ei lähtisi vapaaehtoistyömatkalle lähitulevaisuudessa.
- Viimeinen kysymys on avoinkysymys, jossa vastaaja voi halutessaan jättää palautetta asioista, mitä ei ollut itse kyselyssä.

3.5 Vastausprosenttitavoite

Kysely tullaan siis jakamaan Suomen Ekomatkaajat Oy:n sosiaalisen median kanavissa sekä myös tämän työn kirjoittajan, että Maria Ojajärven omissa kanavissa. Suomen Ekomatkaajilla on sosiaalisen median kanavillaan tavoitteiden asettamisen hetkellä yhteensä noin 2200 seuraajaa ja lisäksi Ojajärvellä on kontakteja omilla kanavillaan yhteensä noin 300. Tämän työn kirjoittajalla, Timo Tarvuksella on kanavillaan yhteensä seuraajia noin 800. Yhteensä siis yrityksellä, Ojajärvellä ja Tarvuksella on seuraajia noin 3300, joten hyvät mahdollisuudet saada laaja vastaajajoukko kyselylle kahden viikon aukioloaikana.

Yleisesti kvantitatiivisten eli määrällisten kyselytutkimusten vastausprosentti Survey Monkey sivuston asettuu 20-30 prosentin välille, joka on hyvin onnistunut lukema jos, tuohon yltää. Tähän vaikuttaa paljolti se, miten kyselylomake on laadittu ja huomioitavia tekijöitä esimerkiksi ovat: suhde kohdeyleisöön, kyselyn pituus ja kuinka monimutkainen se on, kyselytutkimuksen aihe sekä erilaiset kannustimet. Todellisuudessa siis Survey Monkeyn mukaan realistisin arvio vastausprosentiksi, on noin 10-15 %. (Survey Monkey 2018).

Tämän kyselytutkimuksen tutkimusotoskokoa miettiessä otettiin huomioon se, ettei kaikista seuraajista, suurin osa ole kiinnostunut vapaaehtoistyömatkailusta. Etenkin Ojajärven ja Tarvuksen omista seuraajista on mahdoton sanoa, kuinka moni tulisi vastaamaan kyselyyn, jolloin otoskokotavoitteeseen otetaan huomioon vain yrityksen seuraajat, joita on noin 2200. Vastausprosenttitavoitteeksi asetettiin lopulta hyvinkin realistinen 4,6 %, joka on 100 vastaajaa kaikista 2200:sta Suomen Ekomatkaajat Oy:n seuraajista. Ajallisesti kysely on auki 20.11-3.12.2018, jonka aikana vastaustavoitteen on täytyttävä.

4 Kyselytutkimuksen tulokset

Tässä luvussa käydään läpi kyselytutkimuksen tuloksia. Edellisessä luvussa esiteltiin jo kyselyn runko pääpiirteittäin, mutta tässä keskitytään kysymyksiin syvemmin ja analysoidaan kyselyn tuloksia. Kyselyyn asetettu vastausprosenttitavoite oli 4,6 % 2200:sta Suomen Ekomatkaaja Oy:n sosiaalisen median kanavien seuraajista ja lukumäärällisesti tuo prosenttiosuus oli 100 vastaajaa. Tavoite täyttyi aikataulun mukaan ja jopa ylittyi 27:lla vastaajalla, mikä on hieno asia, kun miettii että vastaajien motivoimiseksi ei ollut mitään palkintoa. Lopullinen vastaajamäärä oli siis 127 ja prosentuaalinen osuus 2200:sta noin 5,8 %.

Ensimmäisessä alaluvussa käydään läpi taustakysymykset, joita on kolme kappaletta. Taustakysymyksistä saatuja vastauksia verrataan Pia-Noora Raution Turun ammattikorkeakoulussa kirjoittamaansa tutkimuspohjaiseen opinnäytetyöhön, jossa Rautio tutki kansainvälisen vapaaehtoistyömatkailun markkinointia ja haasteita. Taustakysymyksien vastausten vertaaminen tähän tutkimukseen on olennaista, koska kyselytutkimus oli hyvin samankaltainen taustamuuttujien osalta ja kyselyn vastaajien määrä melkein sama kuin tässäkin työssä. (Rautio, P-N. 2015).

Toisessa alaluvussa käydään läpi kaksi kysymystä liittyen Suomen Ekomatkaajat Oy:n valikoimissa oleviin vapaaehtoistyömatkakohteisiin ja niissä esiintyviin uhanalaisiin eläimiin. Näiden vastauksien analysoimisessa käytetään tämän työn kirjoittajan omaa näkökulmaa, koska samankaltaista verrattavaa aineistoa ei löytynyt.

Kolmannessa alaluvussa tarkastellaan kahta eri kysymystä liittyen tekijöihin, mitkä vaikuttaisivat eniten vastaajien lähtemiseen vapaaehtoistyömatkalle ja mitkä vaikuttaisivat eniten siihen, miksi vastaajat eivät lähtisi matkalle. Vastauksien analysoimiseksi verrataan tämän työn kirjoittajan Thaimaan työharjoittelussa luomien kyselyjen tuloksia. Lähteenä hyödynnetään projektiorganisaatiolle luotua työharjoitteluraporttia ja kyselyn tuloksia toisella dokumentilla, jotka ovat tämän työn kirjoittajan henkilökohtaisella koneella. Nuo dokumentit eivät ole saatavilla ulkopuolisille ollenkaan.

Viimeisenä käydään läpi avoin kysymys, johon vastaajat saivat jättää vapaavalintaisena kommentteja, joita ei pystynyt kirjoittamaan itse varsinaisessa kyselyssä vastatakseen kysymyksiin 1-7. Viimeiseen Avoimeen kysymykseen tuli myös todella paljon vastauksia ja näitä analysoidaan myös siltä kannalta, että olisiko kyselyssä itsessään pitänyt olla näihin vastauksiin liittyviä kysymyksiä.

4.1 Taustakysymykset

Ensimmäiset kolme kysymystä olivat siis kysymyksiä koskien vastaajien taustatietoja ja olivat monivalintakysymyksiä. Ensimmäinen kysymys oli: Sukupuolesi? (Valitse vain yksi). Vastausvaihtoehtoina olivat: Mies, nainen ja muu. Vastanneita oli yhteensä 127 kappaletta ja sukupuolijakauma oli hyvin painottuva naisten puolelle, joita kaikista vastaajista oli yhteensä 107 (84,3 %), kuten taulukko 1 kertoo. Vastanneita miessukupuolen edustajia oli yhteensä 17 (13,4 %), joka on huomattava määrä vähemmän kuin naisia. Muun sukupuolen edustajiakin oli yhteensä 3 (2,4 %) kaikista vastanneista. Viimeisimmässä vapaaehtoistyömatkailuun liittyvässä kyselytutkimuksessa (Rautio, P-N. 2015) kyselyyn vastanneita oli yhteensä 91. Näistä noin 82,0 % oli naisia ja miehiä oli 18,0 %, joka kertoo sen, että vapaaehtoistyömatkailun kiinnostavuus näiden vuosien 2015-2018 välillä, on pysynyt sukupuolten välillä samanlaisena. (Rautio, P-N. 2015, 34).

Toinen kysymys oli: Ikäsi? (Valitse vain yksi). Vastausvaihtoehtoina olivat: 18-24 vuotta, 25-34 vuotta, 35-44 vuotta, 45-54 vuotta, 55-64 vuotta, 65-75 vuotta ja yli 75-vuotias. Kaikista vastanneista (n=127) eniten oli 35-44-vuotiaita yhteensä 41 (32,3 %), kuten taulukko 1 kuvastaa. Melkein samoissa lukemissa oli myös ikäryhmä 25-34 vuotta, yhteensä 38 (29,9 %) kaikista vastanneista, mikä kertoo siitä, että kiinnostavuus vapaaehtoistyömatkailuun on selvästi enemmän myöhemmällä aikuisiällä, kuin nuorella iällä ja nuoresta iästä puhutaan ”nuorista aikuisista” eli 18-25-vuotiaat. Taulukko 1 kertoo myös, että yli 45-vuotiaiden osuuskin kaikista vastanneista oli huomattavasti suurempi, yhteensä 39 (30,7 %), kuin 18-24-vuotiaiden, joita oli lopulta kaikista kyselyyn vastanneista yhteensä 9 (7,1 %). Rautio vuonna 2015 teettämässä kyselytutkimuksessa taas oli päinvastainen ilmiö, ikäryhmä kysymykseen vastanneiden osalta. Rautio kyselytutkimuksessa suurin vastaajaryhmä oli 21-25-vuotiaat, joita oli kaikista vastanneista (n=91) yhteensä 60,0 %. Tosin tässä täytyy huomioida se tekijä, että kysely oli kohdistettu opiskelijoille ja ikähaarukka vastausvaihtoehdoissa oli pienempi 15-35 vuotta, kun taas tämän kyselytutkimuksen ikähaarukka oli 18-yli 75-vuotiaat. (Rautio, P-N. 2015, 34-35).

Kyselyn kolmas taustakysymys oli: Kotitalouteesi kuuluvien henkilöiden lukumäärä? (Valitse vain yksi). Vaihtoehtoina olivat: 1 henkilö, 2 henkilöä, 3 henkilöä, 4 henkilöä, 5 henkilöä ja 5 henkilöä tai yli. Taulukosta 1 käy ilmi, että ylivoimaisesti eniten kaikista vastanneista (n=127) oli vastausvaihtoehdolla 2 henkilöä, joita oli yhteensä 60 (47,2 %). Seuraavaksi eniten oli kaikista vastaajista vastausvaihtoehdolla 1 henkilö, joita oli yhteensä 33 (26,0 %). Selvästi siis eniten kiinnostuneita vapaaehtoistyömatkailusta ovat kahden hengen kotitaloudet ja yksin elävät. Tähän taustakysymykseen ei löytynyt vertailtavia tilastoja,

koska Rauton kyselytutkimuksen seuraava taustakysymys oli koskien opiskelijoiden koulutusalaa, eikä myöskään löytynyt toista vastaavaa opinnäytetyötä, joka olisi liittynyt vapaaehtoistyömatkailuun ja olisi sisältänyt samanlaisen taustakysymyksen.

Taulukko 1. Kyselytutkimukseen vastanneiden henkilöiden taustatiedot.

Kyselyyn vastanneiden taustatiedot (n = 127)	**lkm**	**%**
Sukupuoli		
Mies	17	13,4
Nainen	107	84,3
Muu	3	2,4
Ikä		
18 - 24 vuotta	9	7,1
25 – 34 vuotta	38	29,9
35 – 44 vuotta	41	32,3
45 – 54 vuotta	30	23,6
55 – 64 vuotta	8	6,3
65 – 75 vuotta	1	0,8
Yli 75-vuotias	0	0,0
Kotitalouteen kuuluvien henkilöiden lukumäärä		
1 henkilö	33	26,0
2 henkilöä	60	47,2
3 henkilöä	13	10,2
4 henkilöä	15	11,8
5 henkilöä	5	3,9
5 henkilöä tai yli	1	0,8

Taulukosta 1 kävi siis ilmi, että sukupuolijakaumasta naiset olisivat kaikista potentiaalisin ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle lähtevä kohderyhmä, koska heitä oli selvästi kaikista vastanneista eniten. Seuraavassa, taulukossa 2 tarkastellaan, miten vastanneet naiset jakautuvat ikäryhmissä 18-24-vuotiaat, 25-34-vuotiaat, 35-44-vuotiaat ja 45-54-vuotiaat suhteessa kotitalouden henkilöiden lukumäärään. Selvästi yhden ja kahden henkilön kotitalouksissa kiinnostus lähteä ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle on suurin. Etenkin 25-34-vuotiaissa ja 35-44-vuotiaissa on eniten pariskuntia sekä yksineläviä.

Taulukko 2. Kyselyyn vastanneiden naisten jakautuminen ikäryhmittäin

Kyselyyn vastanneiden naisten jakautuminen ikäryhmittäin (n = 107)					
	18-24-vuotiaat	25-34-vuotiaat	35-44-vuotiaat	45-54-vuotiaat	55-64-vuotiaat
1 henkilö	2	6	8	4	3
2 henkilöä	3	22	23	8	1
3 henkilöä	0	2	10	4	0
4 henkilöä	1	0	4	2	1
5 henkilöä	1	0	1	0	0
5 henkilöä tai yli	0	0	1	0	0

4.2 Ekomatkaajiin liittyvät kysymykset

Seuraavat kaksi kyselylomakkeen kysymystä eli neljäs ja viides, liittyivät Suomen Ekomatkaajat Oy yritykseen ja nimenomaan yrityksen valikoimissa olevien vapaaehtoistyömatkakohteiden kiinnostavuuteen sekä siihen, kuinka kiinnostuneita vastaajat olivat kohteissa esiintyvistä uhanalaisista villieläimistä. Kysymykseen pystyi vastaamaan myös vaihtoehtojen ulkopuolta, valiten viimeisen vaihtoehdon ja kirjoittaa vapaavalintaisesti, minne muualle haluaisi lähteä sekä, minkälaisten eläinten kanssa haluaisi työskennellä.

Kyselylomakkeen neljäs kysymys oli: Mihin seuraavista Ekomatkaajien kohteista lähtisit ensimmäistä kertaa vapaaehtoistyömatkalle? (Valitse vain yksi). Vastausvaihtoehdot: Thaimaa (Koh Phra Thong), Italia (Linosa), Espanja (Teneriffa), Etelä-Afrikka (Marakele), Costa Rica (tullut juuri valikoimiin) ja ei mikään edellä mainituista tai jokin muu kohde, minkä toivoisit valikoimiin, mikä se olisi? Kuvio 2 osoittaa, että kaikista kyselyyn vastanneista (n=127) suurin kiinnostuneisuus oli juuri valikoimiin tullutta Costa Ricaa kohtaan. Costa Rican valitsivat 31 (24,4 %) henkilöä vastaajista ja seuraavaksi kiinnostavin kohde, jonne ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalleen haluaisivat Suomen Ekomatkaajat Oy:n kohdevalikoimasta lähteä, oli Etelä-Afrikka yhteensä 27 (21,3 %) henkilöä kaikista vastanneista. Kolmanneksi eniten vastauksia sai Espanja, 25 (19,7 %) kaikista vastanneista, jolla oli vain 2 vastaajaa vähemmän kuin Etelä-Afrikalla.

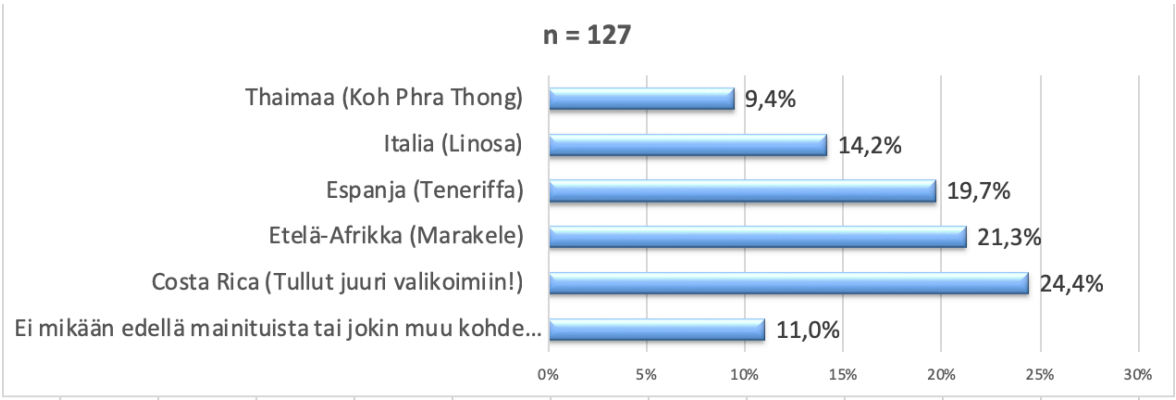

Kuvio 2. Matkakohteiden kiinnostuksen jakautuminen vastaajien kesken.

Myöskin tuli vastauksia viimeiseen vastausvaihtoehtoon eli ”ei mikään edellä mainituista…” ja kaikista kyselyyn vastanneista yhteensä oli 14 (11,02 %) vastaajaa. Näistä vastaajista 12 vastasi vielä kyselyssä olleeseen kenttään avoimesti tekstimuodossa. Taulukossa 3, on eritelty kaikki tekstivastaukset. Näistä 12:sta vastauksesta yhteensä 3:ssa oli ”Intia” vastauksena tai mainittuna.

Taulukko 3. Avoimet vastaukset kyselylomakkeen neljännen kysymyksen viimeiseen vastausvaihtoehtoon.

Avoimet vastaukset
Barbados
Jokin Euroopan tai esim. Intian kohde, jonne on turvallista ottaa alakouluikäiset lapset mukaan.
Kazakstan
Intia
Mihin vain
Cancun
Kaukoitä
Voisin harkita kaikkia.
Kreikka
Jokin arktinen alue. Grönlanti, Huippuvuoret, Alaska, Kanada
Merelle
Intia. Olen juuri lähdössä sinne.

Kyselylomakkeen viides kysymys oli: Mihin seuraavista uhanalaisista eläimistä haluaisit ensimmäisen vapaaehtoistyömatkasi keskittyvän? (Valitse vain yksi). Vastausvaihtoehdot: Merikilpikonnat, savannien eläimet (kuten leijonat, norsut, ym.), sademetsän eläimet (kuten laiskiainen, apinat, ym.), valaat ja delfiinit ja ei mikään edellä mainituista tai jokin muu

uhanalainen eläin, minkä toivoisit valikoimiin, mikä se olisi? Kuviosta 3 käy ilmi, että suosituin vastausvaihtoehto kaikkien kyselyyn vastanneiden (n=127) kesken oli ”valaat ja delfiinit”, yhteensä 38 (29,9 %) vastaajista. Käytännössä samassa lukemassa oli myös vastausvaihtoehto ”merikilpikonnat”, yhteensä 37 (29,1 %) vastaajista. Yleisesti ottaen siis merieläimet olivat tässä kyselytutkimuksessa isoin kiinnostuksen kohde kaikkien vastanneiden kesken, joiden parissa ihmiset haluaisivat työskennellä ensimmäisellä vapaaehtoistyömatkallaan.

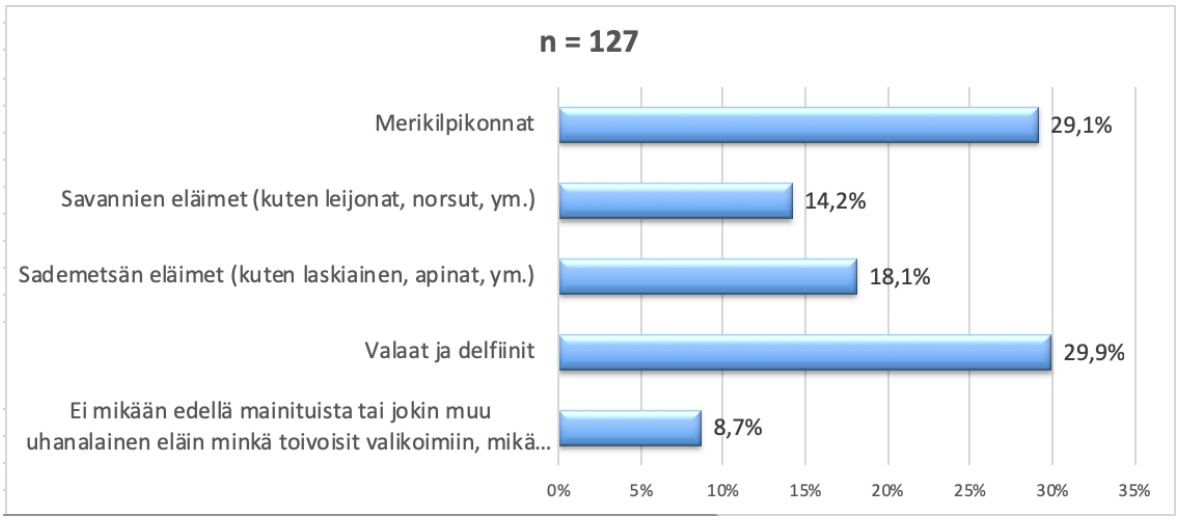

Kuvio 3. Matkakohteissa esiintyvien villieläinten kiinnostuksen jakaantuminen vastaajien kesken.

Kuten edellisessä eli kyselylomakkeen neljännessä kysymyksessä, niin tässäkin kysymyksessä oli vastausvaihtoehtona ”ei mikään edellä mainituista…”, johon pystyi jättämään avoimen vastauksen, jos valitsi tämän vastausvaihtoehdon. Kaikista kyselyyn vastanneista (n=127), yhteensä 11 (8,7 %) henkilöä valitsi tämän vastausvaihtoehdon ja heistä 9 jätti avoimen vastauksen tekstimuodossa. Taulukossa 4 on eritelty kaikki avoimet tekstivastaukset. Mikään tekstivastauksista ei toistunut vastaajien kesken enemmän kuin yhden kerran, toisin kuin edellisen kysymyksen avoimissa vastauksissa yksi tietty asia esiintyi kolme kertaa.

Taulukko 4. Avoimet vastaukset kyselylomakkeen neljännen kysymyksen vastausvaihtoehtoon.

Avoimet vastaukset
Saimaannorppa
Katukoirat ja kissat
Meren ja sademetsien eläimet ylipäätään <3
Vesinokkaeläin
Eläimellä ei ole väliä
Tekisi mieli valita melkein nämä kaikki
Mikä vaan
Matkustus ei ole ekologista
Sammakot, matelijat

Taulukossa 5 eritellään vielä se, miten esimerkiksi Thaimaan kohteesta kiinnostuneet ovat valinneet tietyn uhanalaisen eläimen vastausvaihtoehdoksi. Mielenkiintoista todeta, että 4. kysymyksen vastausvaihtoehdon, ”Thaimaa” valinneet ovat valinneet 5. kysymyksestä vastausvaihtoehdoksi pelkästään merieläimiä (merikilpikonnat, valaat ja delfiinit), joiden parissa haluaisi vapaaehtoistyömatkansa Thaimaassa keskittyvän. Kaikista suosituin kohde kaikkien vastaajien kesken, Costa Rica jakoi taas vastaajien mielenkiinnon melkein jokaiselle eläinvaihtoehdolle. Costa Rica tarjoaakin paljon erilaisia vaihtoehtoja villieläinten suhteen, joiden parissa työskennellä, joka näkyy selvästi vastaajien tietämyksessä, koska ovat yhdistäneet oikeita eläimiä Costa Rican kohteeseen. 9 vastaajaa haluaisi kuitenkin työskennellä Costa Ricassa myös valaiden ja delfiinien kanssa sekä myös muiden eläinten, joita ei ole tarjolla tässä projektikohteessa.

Taulukko 5. Kiinnostavimmat eläimet Ekomatkaajien kohteissa.

n = 127					
	Thaimaa	Italia	Espanja	Etelä-Afrikka	Costa Rica
Merikilpikonnat	9	9	6	3	8
Savannien eläimet	0	1	2	15	0
Sademetsän eläimet	0	1	2	4	14
Valaat ja delfiinit	3	5	14	4	5
Ei mikään edellä mainituista	0	2	1	1	4

4.3 Vapaaehtoistyömatkan valintaan liittyvät kysymykset

Seuraavissa kahdessa kyselylomakkeen kysymyksessä haettiin jo niitä tekijöitä, jotka vaikuttaisivat ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle lähtemiseen ja myös tekijöitä, jotka vaikuttaisivat siihen, miksi vastaaja ei lähtisi ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalleen. Kyselyn 6. ja 7. kysymykset ovat asteikkokysymyksiä ja vastaajalla oli valittavissa viidestä vastausvaihtoehdosta yksi.

Kyselylomakkeen 6. kysymys oli seuraava: Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttaisivat mahdollisen ensimmäisen vapaaehtoistyömatkakohteen valintaan? (Valitse vastausvaihtoehdoista vain yksi). Asteikon vastausvaihtoehdot: 1=erittäin paljon vaikutusta, 2=melko paljon vaikutusta, 3=ei kovinkaan paljoa vaikutusta, 4=ei yhtään vaikutusta ja 5=en osaa sanoa.

Taulukosta 6 käy ilmi, että kaikista kyselyyn vastanneista (n=127) vaikuttavin tekijä, joka vaikuttaa ensimmäisen vapaaehtoistyömatkakohteen valintaan oli vaihtoehto, ”pääsee myös tutustumaan paikalliseen kulttuuriin ja ihmisiin”. Tämä vastausvaihtoehto sai eniten ”erittäin paljon vaikutusta” vastauksia ja näitä oli kaikista vastaajista 39 (30,7 %) kappaletta, sekä keskiarvoltaan vaikuttavin tekijä lukemalla 1,91. Seuraavaksi vaikuttavimpana tekijänä vastaajat pitivät kohteen aurinkoista ja lämmintä ilmastoa, joka sai yhteensä 33 (26,0 %) vastausta vastausvaihtoehdolle ”erittäin paljon vaikutusta” ja keskiarvo oli 2,13. Vastaajat arvostivat myös korkealle majoituksen hyvää tasoa kohteessa, matkan hintaan kuuluvia aterioita sekä myös, että kohteessa olisi lääkäri tavoitettavissa. Vähiten vaikuttavimpina tekijöinä vastaajat pitivät kohteessa ilta/yöelämään pääsemistä, projektiin voi osallistua lasten kanssa sekä myös, että kohde sopisi iäkkäämmille tai fyysisesti huonompikuntoisille.

Naucrates Italyn ylläpitämässä merikilpikonnien suojeluprojektissa, Thaimaan Koh Phra Thong saarella, luotiin projektiin tulleille vapaaehtoistyöntekijöille muun muassa esikysely, jossa kysyttiin myös, että onko tietyillä tekijöillä merkitystä projektiin tultaessa. Vapaaehtoisia kävi koko kauden aikana yhteensä 17 ja 8 eli melkein puolet heistä piti tärkeänä, että voi tutustua paikalliseen kulttuuriin sekä tavata paikallisia ihmisiä. 3 kaikista vastaajista piti samaa tekijää melko tärkeänä. Tämän perusteella voi päätellä, että paikalliseen kulttuuriin tutustuminen on suurimmalle osalle merkittävä tekijä kansallisuudesta riippumatta, kun valitaan vapaaehtoistyömatkakohdetta. Myös kohteen sää ja ilmasto oli Thaimaan kyselyssä toiseksi vaikuttavin tekijä, kuten myös tämän kyselytutkimuksen tulokset kertovat taulukossa 6. (Tarvus, T. 2018).

Taulukko 6. Tekijät, jotka vaikuttavat matkakohteen valintaan.

Tekijät, jotka vaikuttavat kohteen valintaan (n = 127)	Keskiarvo
Kohteen aurinkoinen ja lämmin ilmasto	2,13
Kohde merenrannalla	2,39
Kohteeseen pääsee helposti ja nopeasti lentokentältä	2,59
Kohteessa on saatavilla yleisiä palveluita	2,61
Kohteessa on myös ilta/yöelämää	3,48
Kohteessa on lääkäri tavoitettavissa	2,18
Voi osallistua myös lasten kanssa	3,40
Sopii myös iäkkäämmille ihmisille	3,33
Sopii myös huonompi kuntoisille	3,24
Pääsee myös tutustumaan paikalliseen kulttuuriin ja ihmisiin	1,91
Matkan hintaan kuuluvat ateriat (aamiainen, lounas, päivällinen)	2,19
Kohteessa majoituksen taso hyvä	2,16
Pääsee kokeilemaan "home stay" -asumista eli paikallisten luona yöpymistä	3,19
Samaan aikaan myös muita suomalaisia	3,20
Samaan aikaan myös muita vapaaehtoisia riippumatta kansallisuudesta	2,35
Mahdollisuus aktiviteetteihin vapaa-ajalla	2,34
Perus työnkuvan lisäksi myös muita tehtäviä	2,77

Kyselylomakkeen 7. kysymys oli seuraava: Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttaisivat siihen, miksi et lähtisi ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkallesi lähitulevaisuudessa? (Valitse vastausvaihtoehdoista vain yksi). Asteikon vastausvaihtoehdot: 1=erittäin paljon vaikutusta, 2=melko paljon vaikutusta, 3=ei kovinkaan paljoa vaikutusta, 4=ei yhtään vaikutusta ja 5=en osaa sanoa.

Taulukosta 7 käy ilmi se, että kaikkien vastaajien kesken keskiarvoltaan (1,94) ylivoimaisesti vaikuttavin tekijä sille, mikä rajoittaa vapaaehtoistyömatkalle lähtöä oli vastaajien nykyinen taloudellinen tilanne. Kaikista vastaajista (n=127) 47 (37,0 %) vastasi, että nykyisellä taloudellisella tilanteella on erittäin paljon vaikutusta siihen, miksi ei lähtisi ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle nyt tai lähitulevaisuudessa ja yhteensä 51 (40,2 %) vastaajaa vastasi samalla tekijällä olevan melko paljon vaikutusta. Seuraavat kaksi, keskiarvoiltaan toiseksi eniten vaikuttavinta tekijää olivat, majoituksen tason vaatimattomuus ja jos jokin tapaturma sattuu projektissa ollessa. Vähiten keskiarvoltaan (3,58) vaikuttavin tekijä, miksi ei lähtisi matkalle oli, että lapset eivät pääsisi mukaan. Seuraavaksi vähiten vaikuttavat tekijät olivat vieraaseen kulttuuriin sopeutuminen ja ruoka-aineallergiat.

Tähän kysymykseen ei ollut verrattavia tilastoja saatavilla, mutta nämä vastaukset korreloituvat hyvin aikaisempien kysymysten vastauksiin, joissa muun muassa kävi ilmi, että suurin osa vastaajista on yksin asuvia tai kahden hengen kotitaloudessa eläviä, jolloin esimerkiksi lapsien osallistumismahdollisuudella ei ole merkitystä.

Taulukko 7. Vaikuttavat tekijät, joiden takia vastaaja ei lähtisi vapaaehtoistyömatkalle.

Vaikuttavat tekijät, joiden takia ei lähtisi matkalle	Keskiarvo
Oma kielitaitoni	3,08
Nykyinen taloudellinen tilanteeni	1,94
Nykyinen terveydentilani	3,02
Lähtisin ensimmäistä kertaa ulkomaille	3,86
Pitäisi lähteä yksin	2,95
Lapset eivät pääsisi mukaan	3,58
Fyysinen kuntoni	3,19
Ruoka-aineallergiani	3,47
Vieraaseen kulttuuriin sopeutuminen	3,49
Jos sattuisi jokin tapaturma	2,91
Villieläinten läsnäolo	3,39
Vaatimaton majoitus	2,82

4.4 Vastauksia avoimeen kysymykseen

Viimeinen eli avoin kysymys, oli vapaavalintainen, joten siihen sai halutessaan jättää vastauksen. Kysymys oli seuraava: Jos sinulla on jotain muuta mielessäsi, mitä edellä mainituissa kysymyksissä ei esiintynyt, niin voit vapaasti kirjoittaa tähän vastauskenttään ajatuksiasi. (Vastaaminen tähän ei ole pakollinen). Vaikka kysymykseen vastaaminen ei ollutkaan pakollista, niin kaikilta kyselyyn vastanneilta (n=127) tuli vastauksia silti yhteensä 33 kappaletta. Tämän työn lopussa (Liite 2) on kaikki tämän kysymyksen vastaukset luettavissa.

Vastauksissa on paljon hajontaa eri asioiden suhteen, mutta kuten edellisistä vastauksista kävi ilmi, niin majoituksen tasolla oli jonkin verran vaikutusta ensimmäistä vapaaehtoistyömatkaa miettiessä. Kaikista 33:sta avoimeen kysymykseen vastanneesta 4 mainitsi jollain tasolla kommenttikentässä majoituksen tason merkityksen. Tämä tuli myös ilmi kyselylomakkeen 6. kysymyksen tuloksista (Taulukko 6), jossa kolmanneksi vaikuttavin tekijä matkakohteen valinnalle oli ”kohteessa majoituksen taso hyvä”.

Esimerkkivastauksia, joihin sisältyy maininta majoituksesta:

”*Haluaisin nukkua omassa tilassa esim. mieheni kanssa.”*
” Kohteen majoituksessa olisi suuri plussa/oleellisuus olla sähköt ja edes jollain tapaa nettiyhteys. :)”
” Haluaisin tarkempaa tietoa ja kuvia majoituksesta.”
” Jaettu majoitus ja pesutilat ovat asioita, jotka estävät minua lähtemästä ekomatkalle. Toivoisin päivääni yksityisyyttä ja mahdollisuutta rauhoittua omassa (tai perheenjäsenen

kanssa jaetussa) huoneessa. Olisin myös kiinnostuneempi, jos kohteen lähellä olisi mahdollista majoittua esim. motelliin tai hotelliin, jos kohteella itsellään ei ole tarjota yksityisiä huoneita. Esim. luettelo lähellä sijaitsevista vaihtoehdoista olisi mahtava!"

Kahdelta vastaajalta tuli myös hieman kritiikkiä, että kyselyssä olisi voinut esimerkiksi kysymyksissä 4 ja 5 valita useamman vaihtoehdon, kuin vain yhden. Myös eräs 15-vuotias vastaaja oli epäsuorasti avoimessa kommenttikentässä viitannut siihen, että kyselyn ikää koskevassa taustakysymyksessä, olisi ollut toivottavaa olla myös vastausvaihtoehto alle 18-vuotiaille.

Muutamat vastaajat myös kirjoittivat avoimeen tekstikenttään, että halu olisi kova lähteä reissuun, mutta tämän hetkinen elämäntilanne estää ja etenkin rahasta kyse. Taloudellisen tilanteen vaikutus siihen, miksi moni ei lähtisi nyt tai lähitulevaisuudessa vapaaehtoistyömatkalle, tuli myös ilmi kyselyn seitsemännen kysymyksen vastauksista (Taulukko 7).

Esimerkkivastauksia, joihin sisältyy maininta rahasta:

"Haaveilen mukaan lähtemisestä. Mulla on lapsia ja eläimiä itsellä, sekä ei juuri ylimääräistä rahaa, niin en voi ainakaan vielä lähteä. Olen biologi, niin intoa kyllä olisi."

"Vapaaehtoistyö kiinnostaa, mutta harmittaa että reissut tulevat niin kalliiksi itselle, koska melkein kaiken joutuu maksamaan itse."

"Suurin unelmani on lähteä ulkomaille vapaaehtoistöihin eläinten pariin. Nykyään teen sitä työtä joka päivä Suomessa.Täällä minun ei kuitenkaan tarvitse maksaa siitä, että pääsen tekemään vapaaehtoistyötä ja auttamaan eläimiä. Nämä ulkomaiden "työ"matkat ovatkin mahdollisia vain todella hyvin toimeentuleville ja siten en voisi niille ainakaan toistaiseksi osallistua. Ehkä, jonain päivänä löydän paikan, jossa saan tehdä ilmaiseksi, ilman palkkaa eläinten auttamista maksaen itse lentoni ja asumiseni/ruokailuni. Tarkoitukseni on viettää pidempiä aikoja mahdollisessa kohteessa, jopa kuukausia tai vuosia."

Taulukoista 6 ja 7 kävi ilmi, että yksi vähiten vaikuttavimpia tekijöitä kohteen valitsemiseksi tai miksi ei lähtisi reissuun, oli lapset. Kuitenkin kyselyn viimeisen kysymyksen avoimissa vastauksissa oli jonkin verran mainintaa nimenomaan vastaajilta, joilla on lapsia. Kun taustakysymysten tuloksia kävi, niin suurin vastaajakunta oli yksin elävät ja kahden kotitalouksissa elävät ihmiset, mutta oli muillekin vastausvaihtoehdoille vähän vastaa-

jia yhteensä 26,8 % kaikista vastanneista. Näiden vastaajien tarve lasten mukaan ottamiseksi, näkyy selvästi avoimissa tekstivastauksissa, koska he eivät olisi voineet ilmaista itseään muuten kyselyn aikana.

Esimerkkivastauksia, joissa esiintyy tarve saada ottaa lapset mukaan:

”*Isoin este on aika ja lastenhoidon järjestyminen. Ja helpointa olisi järjestää yhden viikon viipymä perillä. Lähtökohtaisesti suunnittelen reissua itselleni tai ehkä mieheni kanssa, jos saamme lapset hoitoon. Mutta myös paikka, johon pienemmät lapset voisivat tulla ja vanhemmat osallistua vuorotellen vapaaehtoistyöhön, olisi hyvä.”*

” Olen todella kiinnostunut ekomatkailusta. Hankalien ruoka-aineallergioiden (mm. riisi ja maissi pieninäkin määrinä) ja keliakian vuoksi ruokailu tuntuu kuitenkin hyvin haastavalta. Olisin erittäin kiinnostunut tietämään, millaiset ruokailumahdollisuudet olisivat minulle. Voisin kyllä ottaa kuivatuotteita mukaan Suomesta ja laittamaan ruokaa itselleni tarpeen vaatiessa ja mahdollisuuksien puitteissa. Samoin olisin kiinnostunut ekomatkailusta koko perheenä lähivuosina. Perheeseen kuuluu minun lisäkseni puoliso, ja kolme lasta, tällä hetkellä 15,5v, sekä pari kk vaille 7v ja 5v.”

”Haluaisin vain korostaa sitä, että nykyään matkustamme lapsen (2,5 v) kanssa. On ratkaisevaa lähtemisen kannalta, onko valikoimassa sopivia kohteita, majoituksia ja palveluja (pikku)lapsiperheille.”

5 Johtopäätökset

Tässä luvussa luodaan johtopäätöksiä kyselytutkimuksen onnistumisesta ja havainnoidaan tarkemmin kyselystä saatuja tuloksia. Tuodaan esille kyselyn tuloksista, että mitkä ovat ne uhat ja mahdollisuudet, joita ensimmäistä vapaaehtoistyömatkaansa miettivä kokee ja luodaan kehitysehdotuksia Suomen Ekomatkaajat Oy:lle, miten matkakohteiden ulosantia voisi parantaa ja tukena hyödynnetään sinisen meren strategiaa. (Chan Kim & Mauborgne 2005, 25). Lopuksi vielä arvioidaan työn prosessi, miten onnistuttu ja täyttyivätkö tälle työlle asetetut tavoitteet, niin kuin suunniteltu. Saatiinko vastaus alkuperäiseen tutkimusongelmaan, mikä oli: minkälaiset tekijät saattavat rajoittaa ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle aikovien ihmisten lähtemistä ja minkälaisia tekijöitä ihmiset taas pitävät vaikuttavina sille, jotta he päättäisivät valita projektikohteen ja lähteä matkalle?

5.1 Havainnot

Kyselytutkimuksen tuloksista kävi selväksi muutamia olennaisia asioita, joiden avulla Suomen Ekomatkaajat Oy pystyy varmasti kohdentamaan markkinointia tietylle kohderyhmälle, jotta suurin osa ensimmäistä vapaaehtoistyömatkaa suunnittelevat valitsisivat juuri matkanvälittäjäksi Suomen Ekomatkaajat Oy -yrityksen.

Ensimmäisinä havaintoina voidaan todeta, että naiset olivat suurin kohderyhmä kyselyn vastauksien perusteella, jotka olisivat kiinnostuneita lähtemään ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle. Kaikista vastanneista (n=127) naisten osuus oli 84,3 %, joka on ylivoimaisesti enemmän, kuin miehiä, joita oli kaikista vastaajista vain 13,4 %. Kaikista vastanneista naisista (n=107) yhteensä 85 vastasi olevansa 25-54-vuotias yksinelävä tai asuu kahden hengen kotitaloudessa, joka kertoo siitä, että moni vapaaehtoistyömatkaa suunnitteleva olisi lähdössä reissuun yksin tai puolisonsa / kumppaninsa kanssa. Myös Pia-Noora Rautionvuonna 2015 teettämästä tutkimuksesta vapaaehtoistyömatkailun kiinnostavuudesta opiskelijoille kävi ilmi, että naiset olivat suurin vastaajaryhmä. (Rautio, P-N. 2015, 34).

Kyselyn vastauksia analysoidessa havaittiin myös, että Suomen Ekomatkaajat Oy:n matkakohdevalikoima on nykyisellään melko riittävä, vaikka tarkoituksena onkin laajentaa valikoimaa entisestään, kuitenkin tehden hyvä taustatutkimus uusien potentiaalisten kohteiden osalta. Kaikista vastanneista (n=127) yhteensä 113 (89,0 %) vastaajaa olisi kiinnostunut tekemään ensimmäisen vapaaehtoistyömatkansa johonkin Suomen Ekomatkaajat Oy:n kohteista, mikä kertoo siitä, että kohteet ovat kiinnostavia. Yhteensä 14 (11,0 %) vastaajaa valitsi vastausvaihtoehdon ”ei mikään edellä mainituista…”, mutta heistäkin 3

mainitsi Intian kiinnostuksen kohteeksi, joten tuossa olisi hyvä maa miettien seuraavaa valikoimiin otettavaa kohdetta. Kyselyssä suurimmaksi kiinnostuksen kohteeksi osoittautui yrityksen tuorein valikoimiin lisätty matkakohde eli Costa Rica, joka sai kaikilta kyselyyn vastanneilta (n=127) yhteensä 31 (24,4 %) vastausta. Espanja oli toiseksi suosituin kohde vastaajien keskuudessa ja sai yhteensä 25 (19,7 %) vastausta, mutta merkille pantavinta oli, että molemmissa kohteissa keskitytään merikilpikonniin sekä valaisiin ja delfiineihin. Merieläimet saivatkin seuraavassa kysymyksessä ylivoimaisesti eniten vastauksia kaikilta kyselyyn vastanneilta (n=127) ja osuus oli 59,1 %. Vastaajat osasivat myös yhdistää eläimet melko hyvin eri kohteisiin, koska esimerkiksi Thaimaan kohteen valinneet vastasivat, että haluaisivat olla pelkästään tekemisissä ihanalaisten merieläinten parissa (merikilpikonnat, valaat ja delfiinit). Kaikista vastanneista vain 11 (8,7 %) toivoi pääsevänsä työskentelemään muiden kuiden Suomen Ekomatkaajat Oy:n kohteissa olevien eläimien kanssa. Toisaalta hyvänä havaintona, kun vastauksia lukee, niin näistä 11:sta vastanneesta vain 5 mainitsi jonkin toisen eläimen. Muut mainitsivat esimerkiksi, että periaatteessa mikä vain eläin käy. Voidaan todeta siis kyselyn kysymysten 4 ja 5 perusteella, että yrityksen vapaaehtoistyömatkakohdevalikoima on nykyisellään todella hyvä ja monipuolinen.

5.2 Vapaaehtoistyömatkakohteen valintaan vaikuttavat tekijät

Kuten taulukosta 6 kävi ilmi, niin kaikki kyselyyn vastanneiden (n=127) mielestä erittäin paljon tai melko paljon vaikutusta ensimmäisen vapaaehtoistyömatkakohteen valinnalle, oli sillä, että pääsisi tutustumaan paikalliseen kulttuuriin ja ihmisiin kohteessa ollessa. Tämä on iso mahdollisuus markkinoinnin kannalta, että jos Suomen Ekomatkaajat Oy:n projektikohteissa pääsee esimerkiksi olemaan osa paikallista yhteisöä, niin tämän pitäisi näkyä kohdetiedoissa ja muutenkin olla näkyvästi esillä muun muassa yrityksen sosiaalisen median kanavissa.

Myöskin taulukosta 6 käy ilmi, että kaikkien kyselyyn vastanneiden mielestä erittäin paljon tai melko paljon vaikutusta on sillä, että matkan hintaan kuuluisi päivittäin nautittavat ateriat sekä kohteessa olisi lämmin ja aurinkoinen ilmasto. Suomen Ekomatkaajat Oy:n kaikissa kohteissa on hyvin miellyttävä ilmasto ja etenkin Etelä-Afrikan kohde on ympärivuotisena projektikohteena vastaamaan tähän tarpeeseen vuoden ympäri. Lisäksi kaikissa yrityksen matkakohteissa päivittäiset ateriat sisältyvät hintaan, paitsi Italian kohteessa saa ruoat pientä maksua vastaan. (Suomen Ekomatkaajat Oy 2018e). Nämä edellä mainitut seikat ovat ylivoimaisesti suurimmalle osalle tärkeimmät tekijät ensimmäistä vapaaehtoistyömatkakohdetta valittaessa ja yrityksen matkakohteet nämä tarjoavat, joten markkinointia pitäisi painottaa nämä huomioiden.

5.3 Vapaaehtoistyömatkalle lähtemisen estävät tekijät

Taulukosta 7 käy ilmi, että ylivoimaisesti suurin osa kaikista kyselyyn vastanneista (n=127) piti omaa taloudellista tilannettaan erittäin vaikuttavana tai melko vaikuttavana tekijänä sille, miksi ei lähtisi ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalleen lähitulevaisuudessa. Kuten taustakysymyksistä kävi ilmi, niin suurin osa vastaajista on 24-54-vuotiaita yksin tai kahden hengen kotitaloudessa eläviä naisia, jolloin esimerkiksi lapsien mukaan ottaminen ei ole suurin este matkalle lähtemiseksi. Suurin yksittäinen tekijä on siis oma taloudellinen tilanne, joka estää tässä elämäntilanteessa suurimman osan kyselyyn vastanneiden reissuun lähtemisen. Ihmisten lompakkoahan Suomen Ekomatkaajat Oy ei pysty lihottamaan sen enempää, mutta jotta ihmiset näkisivät, että mikä on esimerkiksi projektikohteessa vietetyn ajan päiväkohtainen hinta ja mitä päivään sisältyy tarkalleen sekä mihin vapaaehtoisen maksama summa käytetään, niin ihmisillä olisi jokin vertauskohde vaikkapa valmismatkaan verrattuna. Kaikki eivät tiedä sitä, että yrityksen valitsemissa matkakohteissa raha menee oikeaan tarkoitukseen, niin tällöin tämäkin olisi hyvä tuoda esille mahdollisimman läpinäkyvästi.

5.4 Kehitysehdotukset osana sinisen meren strategiaa

W. Chan Kimin ja Renée Mauborgnen kirjassa siis esitellään kaksi erilaista merta: punainen ja sininen meri. Punaisen meren yritykset kilpailevat jo olemassa olevilla markkinoilla, kun taas sinisen meren yritykset luovat sellaisia markkinoita, joilla ei ole ollenkaan kilpailua. (Chan Kim & Mauborgne 2005, 26). Aikaisemmin tämän työn luvussa 2 esiteltiin sinisen meren strategian nelikenttäviitekehys (Kuvio 2), joka yksinkertaisesti kuvaa sinisen meren yritykselle strategiaa: poista, korosta, supista ja luo. Tätä nelikenttäviitekehystä voi muokata omalla tavalla yrityksen tarpeisiin nähden ja Tiimiakatemialle esseen kirjoittanut, Jari Savolainen tuotti omat näkemyksensä nelikenttäviitekehykseen jokaisen neljän teesin alle. Näiden teesien avulla luodaan kehitysehdotuksia näkyvyyden edistämiseksi Suomen Ekomatkaajat Oy:lle, käyttäen kyselytutkimuksen tuloksia hyväksi. (Tiimiakatemia 2013).

Kuviossa 4 on esitetty kyselytutkimuksen tuloksien pohjalta ja sinisen meren nelikenttäviitekehystä hyväksi käyttäen, mitä Suomen Ekomatkaajat Oy:n tulisi poistaa, korostaa, supistaa sekä luoda kehittääkseen yrityksen markkinointia ja näkyvyyttä. Seuraavassa käydään kaikki kuvion 4 kohdat läpi.

- **Poista:** Vaikka Suomen Ekomatkaajat Oy onkin jo 10 vuotta vanha, niin yrityksen toiminta on melko pientä. Tämä johtuu siitä, että nykyisen omistajan, Maria Ojajärven tultua yrityksen omistajaksi, halusi hän aloittaa asiat kokonaan puhtaalta pöydältä luodakseen yrityksen ilmeen uudelleen ja hänenlaisekseen. Tästä syystä, ku-

ten kuviossa 4 on esitetty, ei ole syytä poistaa yrityksen nykyisestä toiminnasta mitään. Mitä yleisesti on poistettavaa yrityksillä? Esimerkiksi moni yritys ajattelee vielä tosi vanhanaikaisesti markkinoinnin suhteen, joten tällainen vanha ajattelutapa on hyvä poistaa, jos meinaa pysyä sinisellä merellä vielä pitkään sinne yrityksen siirtyessä. Vanha ajattelutapa voi olla esimerkiksi sitä, ettei yritys käytä digitaalista markkinointia ollenkaan.

- **Supista:** Kuten edellisessä, ei Suomen Ekomatkaajat Oy:lla ole tarvetta supistaa mistään, kun ei ole mitään mistä supistaa. Tällä hetkellä toiminta on vielä toimialalla niin pientä, että tarve on enemmänkin laajentaa kuin supistaa mistään. Tämä on hyvä asia, koska Maria Ojajärvi on uudistanut yrityksen ilmeen kokonaan uudelleen, joten hyvä tilanne laajentaa yritystoimintaa vähitellen

- **Korosta:** Kyselytutkimuksen tuloksista kävi yksi asia selville ylitse muiden ja se on taloudellinen tilanne, joka estää monen vapaaehtoistyömatkalle lähtemisen. Tämä on haaste markkinoinnin kannalta, koska joka tapauksessa ihmisten pankkitilejä yritys ei pysty kasvattamaan. Kuitenkin huomiona Suomen Ekomatkaajat Oy:n verkkosivuilta, että palvelujen hintatiedot ovat hyvin esitetty ja myös palvelujen sisältö, mitä hinta pitää sisällään.

  Hintoja voisi kuitenkin korostaa yrityksen verkkosivuilla siten, että toisi esille paljonko tuo projektista maksettu maksu on jaettuna päivinä eli mitä yksi päivä tulee maksamaan ja mitä sillä päiväkohtaisella hinnalla saa. Tuota päiväkohtaista hintaa voisi vaikka verrata valmismatkaan. Tämän työn kirjoittaja on kokenut monesti, selittäessään ihmisille vapaaehtoistyömatkailun edullisuudesta, että jos vaikka Thaimaan kahden viikon projektissa olo maksoi 795€, niin päivälle siitä jäi hintaa vain 56,79 €. Ja tämän kun selittää siten että tuolla hinnalla ei saa monessa hotellissa edes yhtä yötä, puhumattakaan siitä elämyksestä, minkä vapaaehtoistyö tarjoaa.

  Suomen Ekomatkaajat Oy:n tulisi siis korostaa tätä kirjoittaessa palvelukuvauksia verkkosivuilleen sekä myös tuoda tätä esille joka kerta sosiaalisen median päivityksissä, kun halutaan markkinoida yrityksen vapaaehtoistyömatkakohteita niitä kanavia hyödyntäen.

- **Luo:** Tätä työtä kirjoittaessa, tuli tutkittua laajalti myös sosiaalista mediaa ja etenkin Facebookia. Kun Facebookista etsi ryhmiä vapaaehtoistyömatkailuun liittyen, niin ei löytynyt yhtään ryhmää kohdistettu nimenomaan suomalaisille vapaaehtoistyömatkaajille, jossa kommunikointikielenä olisi ollut Suomi. Erilaisia englanninkielisiä luonnonsuojeluun liittyviä ryhmiä on erilaisia ja tämän työn kirjoittaja on yhdessä merkittävässä jäsenenä. Eri vapaaehtoistyömatkoja tarjoavien yritysten Facebook-sivujen yhteisöosiotkin ovat todella heikkoja, eikä niissä ole toimintaa nimeksikään. Suomen Ekomatkaajat Oy:n tulisi siis luoda uudenlainen yhteisö, vain vapaaehtoistyömatkailuun liittyen, jossa ihmiset pääsevät jakamaan kokemuksiaan ja kuviaan sekä tietoa myös erilaisista muista projekteista. Yritykselläkin olisi loistavaa näkyvyyttä jakaa tietoa palveluistaan siellä ja luoda informatiivista sisältöä myös sinne näiden kyselytutkimustulosten perusteella. Tuollaiselle ryhmälle olisi varmasti tarvetta ja kun vastaavaa ei vielä ole, niin suosio varmasti kasvaisi todella nopeasti.

  Kyselytutkimuksen avoimen kysymyksen vastauksista selvisi myös, että ihmiset haluaisivat enemmän kuvia ja tietoa majoituksen tasosta projektissa. Monissa projekteissa joutuu viettämään jopa kaksi viikkoa, joten monelle on tärkeä, että majoitus täyttää edes jonkinlaiset kriteerit. Kyselytutkimuksessa kuudennen kysymyksen vastauksista, kolmanneksi eniten vastaajista piti majoituksen tasoa erittäin vaikuttavana tai melko vaikuttava tekijänä ensimmäistä vapaaehtoistyömatkakohdetta

valittaessa. Yrityksen verkkosivuilla kohde-esittelyissä on paljon kuvia, mutta kuvat ovat enemmänkin kohteiden luonnosta ja eläimistöstä, kuin itse käytännön asioista.

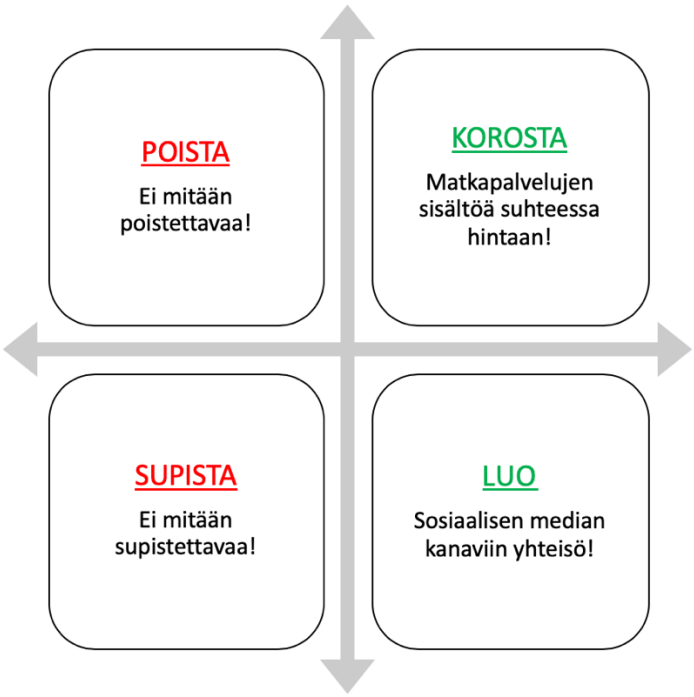

Kuvio 4. Kehitysehdotukset sinisen meren strategian nelikenttäviitekehyksessä.

5.5 Tavoitteiden toteutuminen

Tälle työlle asetetut tavoitteet ja myös kirjoittajan itselle asetetut tavoitteet täyttyivät kiitettävästi. Työn päätavoitehan oli vastata työlle asetettuun tutkimusongelmaan eli minkälaiset tekijät saattavat rajoittaa ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkalle suunnittelevien ihmisten lähtemistä nyt tai lähitulevaisuudessa ja myös, minkälaisia tekijöitä ihmiset taas pitävät vaikuttavina sille, jotta he päättäisivät valita projektikohteen ja lähteä matkalle. Tähän ongelmaan saatiin vastaukset kyselytutkimukseen vastanneilta ihmisiltä, joiden pohjalta myös kehitysehdotukset tämän työn toimeksiantajayritykselle, Suomen Ekomatkaajat Oy:lle luotiin. Kyselytutkimuksen tuloksien oli tarkoitus myös selvittää varsinaisen tutkimusongelman alaongelmille vastaus ja noillekin saatiin vastaus. Alaongelmia olivat: Sukupuolellisia eroja vapaaehtoistyömatkailun kiinnostavuuden suhteen? Kuinka iso ikähaarukka oli vastaajien kesken? Oliko vastaajien keskuudessa, kuinka paljon perheitä vai olivatko yksinelävät ja kahden hengen kotitaloudet isoin vastaajaryhmä?

Kirjoittajan itse itsellensä asettamat tavoitteet täyttyivät myös. Kirjoittajalle tämä työ oli osittain myös uusien asioiden löytämistä, kun oli iso halu saada selville, että minkälaisia tekijöitä ihmiset arvostavat, jotta lähtisivät vapaaehtoistyömatkalle. Yllätyksenä tuli se, että

suomalaiset arvostivat vaikuttavimpana tekijänä eniten mahdollisuutta saada tutustua paikalliseen kulttuuriin ja ihmisiin, kun miettivät vapaaehtoistyömatkakohdetta. Thaimaassa ollessa ulkomaalaisten ihmisten kohdalla se ei yllättänyt, mutta jotenkin aina olemme pitäneet meitä suomalaisia kovin epäsosiaalisina ja ujoina, mutta tämän kyselytutkimuksen tulokset kertoivat toista. Tämä työ tuotti siis kirjoittajalleenkin lisää uutta tietoa ja antoi näkökulmaa mahdollisia uusia vapaaehtoistyömatkoja ajatellen. Tavoitteena oli myös tuottaa Suomen Ekomatkaajat Oy:lle ja muille työn lukijoille mahdollisimman helposti luettava ja ymmärrettävä työ, eikä mennä liian monimutkaisiin termeihin ja asioihin. Kun työn lukee, niin tavoite toteutui.

Tämän työn toimeksiantajayritykselle tuotetuista kehitysehdotuksista tuli hyvinkin potentiaalisia ja toivottavasti näistä on jotain hyötyä seuraavia markkinoinnillisia askelia silmällä pitäen. Vain aika näyttää, minkälainen vaikutus tällä työllä on yrityksen kasvun kannalta.

5.6 Oman oppimisen arvioiminen

Tämän työn alussa, Loin suunnitelman työn vaiheiden työstämiseksi ja melko tiiviin aikataulun myös. Työn suunnittelu alkoi jo kesän 2018 aikana toimeksiantajan kanssa, jossa hahmotettiin tähän työhön luotua kyselylomaketta ja sen sisältöä. Kyselylomakkeen kysymysten luonne vaihtui varmaan parikin kertaa, mutta oikeanlainen muoto muodostui syksyn aikana. Itse opinnäytetyösuunnitelma valmistui lokakuun alkupuolella sekä työn tekeminen alkoi myös silloin. Aikataulu ei pitänyt ihan paikkansa, koska kysely piti alun perin aloittaa 1.11.2018 ja pitää auki kaksi viikkoa. Erinäisten syiden ja viivästymisien takia kysely saatiin julki vasta 20.11.2018, mutta sulkeutui kyllä ajallaan kahden viikon päästä tuosta eli 3.12.2018, koska vastauksia tuli yli tavoitteen. Muuten eri vaiheiden työstäminen aikataulun mukaan sujui hyvin.

Omaan työskentelytapaan ja työhön kokonaisuutena olen todella tyytyväinen. Työssä käytettiin myös monipuolisesti lähteitä eri sivustoilta, jotka opettivat paljon lisää myös minulle itselleni. Kirjallisuutta olisi ehkä voinut hyödyntää enemmän, koska Haaga-Helian kursseilla käytetty kirjallisuus oli todella monipuolista ja tuki paljon oppimisprosessia koko opiskelujen ajan. Vapaaehtoistyömatkailusta itsestään on kuitenkin hyvin vähän ammattikirjallisuutta saatavilla ja se mitä on saatavilla ovat enemmän erilaisia matkaoppaita. Internet oli täynnä hyviä opinnäytetöitä, esseitä jne., joita tässä työssä hyödynnettiin lähteinä. Lisäksi minun oma kokemukseni työharjoittelusta tuki työn tekemistä todella paljon, jolloin aina ei tarvinnut lähteisiin viitata.

Lähteet

A-lehdet 2015. Mondo: Hyväntekijät. Luettavissa: https://www.apu.fi/artikkelit/hyvantekijat. Luettu. 12.11.2018.

Chan Kim, W. & Mauborgne, R. 2005. Sinisen meren strategia. Helsinki: Talentum.

GoXplore Finland Oy 2018. Vapaaehtoistyö. Luettavissa: https://www.goxplore.fi/matka-tyyppi/vapaaehtoistyo. Luettu: 12.11.2018.

Hirsijärvi, S. & Hurme H. 2011. Tutkimushaastattelu –Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Yliopistopaino. Helsinki.

IPCC 2018. Global Warming of 1,5°C. Luettavissa: https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/sites/2/2018/07/SR15_SPM_High_Res.pdf. Luettu 2.11.2018.

Jyväskylän yliopisto 2018. Määrällinen tutkimus. Luettavissa: https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus. Luettu: 20.11.2018.

Kansalaisyhteiskunta 2004. Anne Birgitta Young – Miksi vapaaehtoistoimintaan? Luettavissa: https://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/vapaaehtoistoiminta/aiemmat_artikkelit/miksi_vapaaehtoistoimintaan. Luettu: 10.11.2018.

Kilroy Finland 2018. Vapaaehtoistyö ulkomailla. Luettavissa: https://www.kilroy.fi/aktiviteetit/vapaaehtoistyo?gclid=EAIaIQobChMIsri7otuw3wIVSamaCh3-1gSfEAAYASAAEgL7K_D_BwE&activity=82-159-80-81-164. Luettu: 12.11.2018.

KvantiMOTV 2010. Kyselylomakkeen laatiminen. Luettavissa: https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html. Luettu: 12.11.2018.

Pentikäinen, S. 2012. Vapaaehtoistyömatkan lanseeraus Suomen markkinoille. Laurea ammattikorkeakoulun julkaisuja. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/42532/Pentikainen.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu: 3.12.2018.

Rantapallo.fi 2015. Vapaaehtoismatkailu – mitä se oikein on ja miksi tehdä töitä lomalla? Luettavissa: https://www.rantapallo.fi/asiantuntijat/vastuullinen-matkailu-asiantuntijat/vapaaehtoismatkailu-mita-se-oikein-on-ja-miksi-tehda-toita-lomalla/. Luettu: 4.11.2018.

Rautio, P-N. 2015. Kansainvälisen vapaaehtoistyömatkailun markkinoinnin haasteet ja mahdollisuudet. Turun ammattikorkeakoulun julkaisuja. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96699/Rautio_Pia-Noora.pdf?sequence=1. Luettu: 3.12.2018.

Reilun Matkailun Yhdistys 2018. Mitä on reilu matkailu? Luettavissa: http://www.reilumatkailu.fi/reilun-matkailijan-ohjeet/mita-on-reilu-matkailu/. Luettu: 6.11.2018.

Suomen Asiakastieto Oy 2017. Suomen Ekomatkaajat Oy. Luettavissa: https://www.asiakastieto.fi/yritykset/fi/suomen-ekomatkaajat-oy/28078993/taloustiedot. Luettu: 3.11.2018.

Suomen Ekomatkaajat Oy 2018a. Ekomatkaajat 10 vuotta. Luettavissa: https://static1.squarespace.com/static/5adc49cea9e028f5c317575f/t/5ba7760e08522941fe966564/1537701409922/Ekomatkaajat_historiikki_web.pdf. Luettu: 2.11.2018.

Suomen Ekomatkaajat Oy 2018b. Ekomatkaajien 10-vuotis juhlavuosi. Luettavissa: https://www.ekomatkaajat.fi/blog/2018/6/10-3k2ey-bt4z2-t7jfn-jfsx4. Luettu 3.11.2018. Luettu: 3.11.2018.

Suomen Ekomatkaajat Oy 2018c. Ekomatkaajien matkaehdot. Luettavissa: https://static1.squarespace.com/static/5adc49cea9e028f5c317575f/t/5bcc97ccc830250ce98325c2/1540134861488/Ekomatkaajien+matkaehdot_21102018.pdf. Luettu: 12.11.2018.

Suomen Ekomatkaajat Oy 2018d. Kohteet: Thaimaa Phra Thong. Luettavissa: https://www.ekomatkaajat.fi/thaimaa/. Luettu: 12.11.2018.

Suomen Ekomatkaajat Oy 2018e. Kohteet. Luettavissa: https://www.ekomatkaajat.fi/kohteet/. Luettu: 25.12.2018.

Survey Monkey 2018. Kyselytutkimuksen otoskoko. Luettavissa: https://fi.surveymonkey.com/mp/sample-size/. Luettu: 20.11.2018.

Taloustutkimus 2017. Mitä segmentointi tarkoittaa ja mitä sillä tekee? Luettavissa: https://www.taloustutkimus.fi/ajankohtaista/uutisia/mita-segmentointi-tarkoittaa-ja-mita-silla-tekee.html. Luettu: 20.11.2018.

Tarvus, T. 2018. Naucrates internship report. Ei julkista julkaisua.

Tekniikka ja Talous 2005. Sininen meri löytyy etsimällä. Luettavissa: https://www.tekniikkatalous.fi/arkisto/2005-12-08/Sininen-meri-l%C3%B6ytyy-etsim%C3%A4ll%C3%A4-3270657.html. Luettu: 6.11.2018.

Tiimiakatemia 2013. Savolainen, J. Sinisen Meren Strategia – Aavan meren tuolla puolen. Luettavissa: http://esseepankki.tiimiakatemia.fi/sinisen-meren-strategia-aavan-meren-tuolla-puolen/. Luettu: 6.11.2018.

Tilastollinen tutkimus 2014. Kvantitatiivinen tutkimus. Luettavissa: http://www.tilastollinen-tutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf. Luettu: 8.11.2018.

WWF Suomi 2017. Tuhansia merikilpikonnia kuolee turhaan. Luettavissa: https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/Tuhansia-merikilpikonnia-kuolee-turhaan-3229.a. Luettu: 2.11.2018.

Liitteet

Liite 1. Kyselytutkimuksen kyselylomake

Kyselytutkimus ensimmäistä vapaaehtoistyömatkaa suunnitteleville

Suomen Ekomatkaajat Oy on ainoa Suomessa toimiva vain uhanlaisiin eläimiin keskittyvä vastuullisia matkoja tarjoava yritys. Ekomatkaajilla on tällä hetkellä 5 kohdetta matkavalikoimissa, joista 5. tuli juuri varattavaksi. Tarkoitus on kasvattaa valikoimaa entisestään lähitulevaisuudessakin, mutta siihen teidän apunne olisi tarpeen!

Moni, joka ei ole käynyt vapaaehtoistyömatkalla vielä ollenkaan, ei välttämättä tiedä mitä kaikkea projektikohteet tarjoavat ja saattavat itselle tärkeiden tietojen puutteellisuuden takia epäröidä ensimmäiselle matkalle lähtemistä. Tämä kyselytutkimus on kohdistettu nimenomaan niille, ketkä eivät vielä ole käyneet vapaaehtoistyömatkalla, mutta ovat sellaista suunnittelemassa lähitulevaisuudessa tai ovat kiinnostuneita ajatuksen tasolla.

Kyselyn vastaukset tulevat olemaan arvokasta tietoa meille ja niiden avulla haluammekin parantaa jo valikoimissa olevien projektien sisällön tietoisuutta, tuottaa hyödyllistä sisältöä sosiaalisen median kanaviin ja nettisivuillemme sekä jatkossa myös laajentaa matkavalikoimaa entisestään.

Jos kuulut tähän kohderyhmään, niin arvostaisimme kovasti jos käyttäisit noin 4 minuuttia aikaasi vastaamalla tähän kyselyyn! Kysely on toteutettu täysin anonyymisti.

Kiitos kovasti etukäteen!

Sukupuolesi?
(Valitse vain yksi) *

- ◯ Mies
- ◯ Nainen
- ◯ Muu

Ikäsi?
(Valitse vain yksi) *

- ◯ 18 - 24 vuotta
- ◯ 25 – 34 vuotta
- ◯ 35 – 44 vuotta
- ◯ 45 – 54 vuotta
- ◯ 55 – 64 vuotta
- ◯ 65 – 75 vuotta
- ◯ Yli 75-vuotias

Kotitalouteesi kuuluvien henkilöiden lukumäärä?
(Valitse vain yksi) *

- ◯ 1 henkilö
- ◯ 2 henkilöä
- ◯ 3 henkilöä
- ◯ 4 henkilöä
- ◯ 5 henkilöä
- ◯ 5 henkilöä tai yli

Mihin seuraavista Ekomatkaajien kohteista lähtisit ensimmäistä kertaa vapaaehtoistyömatkalle?
(Valitse vain yksi) *

- ◯ Thaimaa (Koh Phra Thong)
- ◯ Italia (Linosa)
- ◯ Espanja (Teneriffa)
- ◯ Etelä-Afrikka (Marakele)
- ◯ Costa Rica (Tullut juuri valikoimiin!)
- ◯ Ei mikään edellä mainituista tai jokin muu kohde minkä toivoisit valikoimiin, mikä se olisi?

_____

Mihin seuraavista uhanalaisista eläimistä haluaisit ensimmäisen vapaaehtoistyömatkasi keskittyvän?
(Valitse vain yksi) *

- ◯ Merikilpikonnat
- ◯ Savannien eläimet (kuten leijonat, norsut, ym.)
- ◯ Sademetsän eläimet (kuten laskiainen, apinat, ym.)
- ◯ Valaat ja delfiinit
- ◯ Ei mikään edellä mainituista tai jokin muu uhanalainen eläin minkä toivoisit valikoimiin, mikä se olisi?

_____

Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttaisivat mahdollisen ensimmäisen vapaaehtoistyömatkakohteen valintaan?
(Valitse vastausvaihtoehdoista vain yksi) *

	Erittäin paljon vaikutusta	Melko paljon vaikutusta	Ei kovinkaan paljoa vaikutusta	Ei yhtään vaikutusta	En osaa sanoa
Kohteen aurinkoinen ja lämmin ilmasto	◯	◯	◯	◯	◯
Kohde merenrannalla	◯	◯	◯	◯	◯
Kohteeseen pääsee helposti ja nopeasti lentokentältä	◯	◯	◯	◯	◯
Kohteessa on saatavilla yleisiä palveluita	◯	◯	◯	◯	◯
Kohteessa on myös ilta/yöelämää	◯	◯	◯	◯	◯
Kohteessa on lääkäri tavoitettavissa	◯	◯	◯	◯	◯
Voi osallistua myös lasten kanssa	◯	◯	◯	◯	◯
Sopii myös iäkkäämmille ihmisille	◯	◯	◯	◯	◯
Sopii myös huonompi kuntoisille	◯	◯	◯	◯	◯
Pääsee myös tutustumaan paikalliseen kulttuuriin ja ihmisiin	◯	◯	◯	◯	◯
Matkan hintaan kuuluvat ateriat (aamiainen, lounas, päivällinen)	◯	◯	◯	◯	◯
Kohteessa majoituksen taso hyvä	◯	◯	◯	◯	◯
Pääsee kokeilemaan "home stay" -asumista eli paikallisten luona yöpymistä	◯	◯	◯	◯	◯
Samaan aikaan myös muita suomalaisia	◯	◯	◯	◯	◯
Samaan aikaan myös muita vapaaehtoisia riippumatta kansallisuudesta	◯	◯	◯	◯	◯
Mahdollisuus aktiviteetteihin vapaa-ajalla	◯	◯	◯	◯	◯
Perus työnkuvan lisäksi myös muita tehtäviä	◯	◯	◯	◯	◯

Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttaisivat siihen, miksi ET lähtisi ensimmäiselle vapaaehtoistyömatkallesi lähitulevaisuudessa?

(Valitse vastausvaihtoehdoista vain yksi) *

	Erittäin paljon vaikutusta	Melko paljon vaikutusta	Ei kovinkaan paljoa vaikutusta	Ei yhtään vaikutusta	En osaa sanoa
Oma kielitaitoni	◯	◯	◯	◯	◯
Nykyinen taloudellinen tilanteeni	◯	◯	◯	◯	◯
Nykyinen terveydentilani	◯	◯	◯	◯	◯
Lähtisin ensimmäistä kertaa ulkomaille	◯	◯	◯	◯	◯
Pitäisi lähteä yksin	◯	◯	◯	◯	◯
Lapset eivät pääsisi mukaan	◯	◯	◯	◯	◯
Fyysinen kuntoni	◯	◯	◯	◯	◯
Ruoka-aineallergiani	◯	◯	◯	◯	◯
Vieraaseen kulttuuriin sopeutuminen	◯	◯	◯	◯	◯
Jos sattuisi jokin tapaturma	◯	◯	◯	◯	◯
Villieläinten läsnäolo	◯	◯	◯	◯	◯
Vaatimaton majoitus	◯	◯	◯	◯	◯

Jos sinulla on jotain muuta mielessäsi, mitä edellä mainituissa kysymyksissä ei esiintynyt, niin voit vapaasti kirjoittaa tähän vastauskenttään ajatuksiasi. (Vastaaminen tähän ei pakollinen)

Liite 2. Viimeisen avoimen kysymyksen vastaukset.

8. Jos sinulla on jotain muuta mielessäsi, mitä edellä mainituissa kysymyksissä ei esiintynyt, niin voit vapaasti kirjoittaa tähän vastauskenttään ajatuksiasi. (Vastaaminen tähän ei pakollinen)

Vastaajien määrä: 33

Vastaukset
Kohde -kohdassa olisi hyvä jos olisi esim, 2-3 vaihtoehtoa , mitkä voisi valita, eikä vain yksi.
matkalle lähtö vaikuttaa paljon se, että se pitäisi tietää tosi paljon etukäteen. lähinnä lentojen hinta vaikuttaa paljon kun ei pysty ostamaan esim. äkkilähtöä. painotan, että tämä ei ole este lähdölle.
Huomio: kysymys esim. muiden suomalaisten osallistumisen vaikutuksesta on mahdollista ymmärtää niin, että vaikutus on suuri, koska haluaa että olisi muita suomalaisia, tai että nimenomaan ei halua muita suomalaisia matkalle. Itselle vaikutus on jälkimmäinen - jos tiedän, että matkalla on muita suomalaisia, matka on huomattavasti vähemmän houkutteleva 😀
Vastasin kyselyyn vaikka olen 15 vuotias, mutta halusin antaa näkökulmia ja kantoja tästäkin ikäluokasta.
Hinta pitäisi olla kilpailukykyinen ja sisältää myös lennot, selkeitä paketteja ja tarjouksia. Myös mahdollisuus laittaa +16v. tai mummo +70v. matkaan useammaksi kuukaudeksi valvottuihin turvallisiin olosuhteisiin olisi tervetullutta
Haaveilen mukaan lähtemisestä. Mulla on lapsia ja eläimiä itsellä, sekä ei juuri ylimääräistä rahaa, niin en voi ainakaan vielä lähteä. Olen biologi, niin intoa kyllä olisi.
Tärkeää olisi, että aidosti tehdään hyvää eikä vain tehtailla volunturismimatkoja, joita ajoittain järjestetään kyseenalaisinkin metodein. Eli kohteen taustat hyvin selville ja esiin.
Vapaaehtoistyö kiinnostaa, mutta harmittaa että reissut tulevat niin kalliiksi itselle, koska melkein kaiken joutuu maksamaan itse.
Oman fyysisen kunnon määrittäminen vaikeaa. Mieheni englanti on välttävää. Haluaisin nukkua omassa tilassa esim mieheni kanssa.
Kohteen majoituksessa olisi suuri plussa/oleellisuus olla sähköt ja edes jollain tapaa nettiyhteys. :)
Toivottavasti mahdollisuus lähteä myös lyhyelle matkalle; n.10-14 päivää
Kazakstanin apina on uhanalainen.
Isoin este on aika ja lastenhoidon järjestyminen. Ja helpointa olisi järjestää yhden viikon viipymä perillä. Lähtökohtaisesti suunnittelen reissua itselleni tai ehkä mieheni kanssa, jos saamme lapset hoitoon. Mutta myös paikka, johon pienemmät lapset voisivat tulla ja vanhemmat osallistua vuorotellen vapaaehtoistyöhön, olisi hyvä.
On tärkeää, että matka olisi mahdollisimman vastuullisesti järjestetty, ja että voisin tietää varmasti, että tekemästäni vapaaehtoistyöstä on hyötyä.
Suuri vaikutus valintaani on sillä millainen vaikuttavuus työlläni on. Toisin sanoen ei vaan huvin vuoksi vaan työlle tulee olla tilaus/tarve. Vakaa järjestö taustalla vaikuttaa suuresti valintaani.
Jos lähtisin vapaaehtoistyöhön haluaisin tietää että työni vaikutus on pitkäaikaista, eikä vain hetkellistä "omantunnon pönkittämistä". Ideaali olisi myös että paikalliset olisivat mahdollisiman paljon mukana ja vastuussa toiminnasta, eikä niin että se olisi vain ns. turisteille järjestetty ....
Jotkut vaihtoehdot olivat mahdottomia vastata.
Olen todella kiinnostunut ekomatkailusta. Hankalien ruoka-aineallergioiden (mm. riisi ja maissi pieninäkin määrinä) ja keliakian vuoksi ruokailu tuntuu kuitenkin hyvin haastavalta. Olisin erittäin kiinnostunut tietämään, millaiset ruokailumahdollisuudet olisivat minulle. Voisin kyllä ottaa kuivatuotteita mukaan Suomesta ja laittamaan ruokaa itselleni tarpeen vaatiessa ja mahdollisuuksien puitteissa. Samoin olisin kiinnostunut ekomatkailusta koko perheenä lähivuosina. Perheeseen kuuluu minun lisäkseni puoliso, ja kolme lasta, tällä hetkellä 15,5v, sekä pari kk vaille 7v ja 5v.
Kaksinaismoralistista matkailua... Ensin lennetään paikkaan X, miettimättä lainkaan että olisikohan KAIKISTA PARASTA olla lentämättä lainkaan... Paljon enemmän mahdollista tehdä muilla keinoin, ei sillä että menee "lomamatkalle", joka naamioitu "muka auttamiseksi". CO2 puoli ei tullut kyselyssä millään tapaa esille. Lähetä rahasi paikallisille, jätä lentämättä. (Toivottavasti) ei jatkoon.
Haluaisin vain korostaa sitä, että nykyään matkustamme lapsen (2,5 v) kanssa. On ratkaisevaa lähtemisen kannalta, onko valikoimassa sopivia kohteita, majoituksia ja palveluja (pikku)lapsiperheille.
Marakelen hinta pohdituttaa. Matkatoimisto järjestää samaan hintaan 10 päivän safarin sisältäen kaikki. Teidän matkanne sisältää kuitenkin huomattavan määrän töitä päivittäin, mihin tämä raha menee?
Haluaisin tarkempaa tietoa ja kuvia majoituksesta.
Matkaa suunnitellessa ja tietoa etsiessä on sitä helpompi tehdä päätös, mitä enemmän tietoa on saatavilla kohteesta ja pienistäkin käytännön asioista, ettei kaikkea tarvitsisi kysellä omatoimisesti. Esimerkkinä: Kuvia majoituksesta, tarkempaa tietoa saatavilla olevasta ruuasta, mahdollsimman tarkkaa tietoa mitä kohteessa tehdään tai voi tehdä, minkälainen säätila on minäkin kuukautena, minkälaisia varusteita täytyy ottaa mukaan, jotta jo suunnitteluvaiheessa voi arvioida joutuuko tekemään paljon hankintoja, kuinka paljon keskimäärin käyttörahaa tarvitaan (kuinka paljon on rahankäyttömahdollisuuksia), minkälainen vaatetus olisi hyvä jne.
Itse en odottaisi mitään luxus majoitusta, mutta vaikka muuten eläinrakkaana, niin ötökkäkammoisena (varsinkin hämähäkit), pitäisi majoituksen olla siisti ja hyvin hoidettu. Myös polvivaivaisena olen miettinyt, miten pärjäisin, ja kun kuntoaan ei ole kova, mutta kiinnostus ja innostus kyllä. Joihinkin kysymyksiin oli ”vaikea” vastata, koska riippuu niin monesta asiasta, ja joissain kohdissa olisi ollut hyvä, jos vaihtoehtoja olisi voinut valita edes kaksi.
Jaettu majoitus ja pesutilat ovat asioita, jotka estävät minus lähtemästä ekomatkalle. Toivoisin päivääni yksityisyyttä ja mahdollisuutta rauhoittua omassa (tai perheenjäsenen kanssa jaetussa) huoneessa. Olisin myös kiinnostuneempi, jos kohteen lähellä olisi mahdollista majoittua esim. motelliin tai hotelliin, jos kohteella itsellään ei ole tarjota yksityisiä huoneita. Esim. luettelo lähellä sijaitsevista vaihtoehdoista olisi mahtava!
Minulla on diabetes (1 tyyppi) ja keliakia, jonka takia joudun usein valitsemaan "turvallisia" matkakohteita. Kuitenkin minua kiinnostaa eksoottiset maat ja hyväntekeväisyys ja iso ryhmä luo turvaa, joten teidän reissunne kiinnostaa todella paljon ja voisin hyvin kuvitella matkustavani ensimmäistä kertaa esim. Costa Ricaan. Onko teillä uutiskirjettä ajantasalla pysymiseen? Terkuin uotila.sonja@gmail.com
Vegaaniruokaa tulisi olla kohteessa saatavilla, jotta lähtisin.

Vastaukset
Liikeideasi on suorastaan pölhö! Et voi olla ekologinen ja lentää lentskarilla työntämään niitä kilpikonnia takaisin sinne mereen! Ainut positiivinen on että remontoit sen liiketilan jollekulle oikealle yrittäjälle.
Aterioiden sisältyminen riippuu sijainnista. Tärkeää jos syrjäinen sijainti, jos palvelut lähellä ei välttämätöntä.
Suurin unelmani on lähteä ulkomaille vapaaehtoistöihin eläinten pariin.Nykyään teen sitä työtä joka päivä Suomessa.Täällä minun ei kuitenkaan tarvitse maksaa siitä ,että pääsen tekemään vapaaehtoistyötä ja auttamaan eläimiä.Nämä ulkomaiden "työ"matkat ovatkin mahdollisia vain todella hyvin toimeentuleville ja siten en voisi niille ainakaan toistaiseksi osallistua.Ehkä jonain päivänä löydän paikan ,jossa saan tehdä ilmaiseksi ,ilman palkkaa eläinten auttamista maksaen itse lentoni ja asumiseni/ruokailuni.Tarkoitukseni on viettää pidempiä aikoja mahdollisessa kohteessa,jopa kuukausia tai vuosia.
Ainoana esteenä matkalle lähtöön on se että töistä ei saa helposti niin pitkää vapaata, kuin reissussa kannattaisi olla.
En missään nimessä lähtisi vapaaehtoistöihin paikkaan, jossa matkustus vaurioittaisi herkkää ekosysteemiä. Mielestäni matkustajien pitää pystyä hoitamaan majoitus, ruokapalvelut ja saniteettipuoli itse. Kohteen ihmisasukkaille vapaaehtoisten pitää tuoda lisäarvoa käyttämällä palveluja, jotka eivät rasita ympäristöä tai tuomitse asukkaita. (Toiminnan on oltava mahdollisimman eettistä! Jossain kohteessa lapsia on varastettu vanhemmiltaan, että on saatu orpoja vapaaehtoisten hoidettavaksi ja toisaalla taas tuotetaan rottia, koska raadoista saa tapporahaa jne. Ihminen on loputtoman rahanahne ja itsekäs!!!!)
Olen etsimässä mahdollisuutta lähteä vapaaehtoistyöhön. Viikon päästä lähden Intiaan yksin ilman majoitusta ja haluaisin tehdä vapaaehtoistyötä. Tutkin tilanteen perillä. Olen reppureissannut paljon. Olen hyvin kielitaitoinen ja sosiaalinen 55v mummo, jolla ei ole enää omia huollettavia. Voin lähteä milloin vaan. Työni matkatoimistossa on sesonkiluontoista ja nyt olen työtön.